

حبس انسان مدار

سند بین المللی بهبود نظام زندانبانی

تألیف

مرکز بین المللی اصلاح قوانین کیفری و سیاست جنایی

(ونکوور - کانادا)

مترجم

حسن طغرانگار

با مقدمه‌ی

دکتر حسین میر محمد صادقی

دانشیار دانشکده‌ی حقوق دانشگاه شهید بهشتی

انتشارات راه تربیت

وابسته به مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندانها

حبس انسان مدار / تألیف مرکز بین‌المللی اصلاح قوانین کیفری و سیاست جنایی (ونکوور - کانادا)؛ مترجم حسن طفرانگار - تهران: سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، انتشارات راه تربیت، ۱۳۸۲.

ج۱. (شماره گذاری گونگون).

ISBN 964-92293-7-X : ۳۵۰۰۰ ریال

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا

عنوان اصلی: International Prison policy Development Instrument

۱. زندان - قوانین و مقررات ۲. زندان - استانداردها ۳. زندانیان - وضع حقوقی و قوانین ۴. زندان - مدیریت ۵. زندان - انضباط .

الف. طفرانگار، حسن ۱۳۵۲ - ب. مرکز بین‌المللی اصلاح قوانین کیفری و سیاست جنایی (ونکوور - کانادا)

The International Centre for Criminal Law Reform and Criminal Justice Policy (ICCLR) - Vancouver, BC Canada

ج. سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور. انتشارات راه تربیت. عنوان .

۲۶۳-۳۵۰/۲۴۴

ک/۵۵۴۴

۸۲-۱۴۸۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات راه تربیت «وابسته به مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندانها»

عنوان کتاب: حبس انسان مدار

تألیف: مرکز بین‌المللی اصلاح قوانین کیفری و سیاست جنایی (ونکوور - کانادا)

مترجم: حسن طفرانگار

ناظر ترجمه: دکتر حسین میرمحمد صادقی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۸۲

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

طراح جلد: بهنام شاه حسینی

حروفچینی و صفحه‌آرایی: بنگاه تعاون، واحد توسعه خدمات آموزشی و تحقیقاتی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت آثار برتر

شابک: ISBN 964-92293-7-X

آدرس: تهران - سعادت آباد - بلوار سرو غربی شهرداری شمالی - نبش کوچه رز - مرکز آموزشی

و پژوهشی سازمان زندانها - انتشارات راه تربیت

تلفن: ۱۶-۲۳۵۶۳۱۴ - دورنگار: ۲۳۵۶۳۰۸

کلیه حقوق این کتاب محفوظ و متعلق به انتشارات راه تربیت می‌باشد.

فهرست اجمالی مطالب

پ	مقدمه ناشر
ث	مقدمه دکتر حسین میر محمد صادقی
ج	پیشگفتار مترجم
۱	فهرست تفصیلی مطالب
۳۳	قسمت اول: ساختار اداری
۱۰۱	قسمت دوم: مدیریت زندانی
۱۸۵	قسمت سوم: حقوق زندانی و رفتار با زندانیان
۲۸۳	قسمت چهارم: امنیت
۳۶۷	قسمت پنجم: بهداشت
۴۴۹	قسمت ششم: امور انضباطی
۴۷۳	ضمیمه: اسناد حقوق بشری

پیشینه‌ی انسانی سازی کیفر حبس و هماهنگ سازی این کیفر با موازین انسانی در دنیا به سالها و حتی قرن‌ها پیش باز می‌گردد. در کشور عزیزما، ایران نیز از دیرباز برخی مصلحان بزرگ نظیر میرزا تقی خان امیرکبیر، رجل نامی دوران قاجار، چنین اقداماتی را بویژه نسبت به انسانی سازی روند اجرایی کیفر حبس آغاز نمودند، و در این زمینه اقدام به صدور فرامینی نمودند^۱، پس از جنگ بین الملل اول، از یک سو و از دیگر سو به خاطر سقوط رژیم کهنه‌ی قاجار، نوسازی نظام کیفری کشور و گرایش‌های ایجاد شده به منظور قانونمندی این نظام، رژیم اجرایی کیفر حبس را نیز متأثر ساخت و همزمان با جنبش تدوین قوانین مدنی، کیفری و ...، آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و نظام‌نامه‌هایی نیز نسبت به امور زندانها و زندانیان - که بیشتر در پی انسانی سازی کیفر حبس بودند - به تصویب و توشیح مقامات و مسئولان وقت رسید. وبا وقوع انقلاب اسلامی، این روند شتاب گرفت و قوانین و آیین‌نامه‌های اجرایی چندی به منظور انسان سازی هر چه بیشتر و متناسب شدن با نیازها و مقتضیات زمانه - حسب مورد - مورد تصویب و توشیح قرار گرفت که در این میان می‌توان به آیین‌نامه‌ی اجرایی سازمان زندانها و اصلاحات آن - که در بردارنده‌ی پیشرفته‌ترین قواعد و اصول رفتار انسانی و اسلامی با زندانیان است - اشاره نمود. با این هدف و به منظور غنی‌سازی ادبیات زندانبانی کشور، اطلاع رسانی به هنگام و آموزش هر چه بیشتر کارکنان نظام عدالت کیفری کشور بویژه زندانبانان، مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندانها نیز در راستای اهداف دیرینه و مقدس خود مصمم گشت که اینبار نیز - چون همیشه - بافرا نهاد و پس از

۱- به منظور مزید اطلاع از این امر مهم و فرایند تاریخی آن ر.ک: گودرزی بروجردی. محمدرضا و الوندی، مظفر، حقوق بشر در نظام کیفری و زندانها راه تربیت، ۱۳۸۱، ص ۳۱ و پس از آن.

بررسی‌های مقدماتی و کارشناسانه، «حبس انسان مدار» را ترجمه و در اختیار جامعه علمی - اجرایی کشور قرار دهد، وانگهی در این راه و در اقدام به این مهم، دغدغه‌هایی وجود داشت بویژه دغدغه‌ی سلامت، روانی و صحت ترجمه، که با توجه به تجربیات پیشین مرکز و همچنین کار آزمودگی و تجربیات مترجم محترم آقای حسن طفرانگار، این مهم به ایشان واگذار شد که در این راه از نظارت استاد ارجمند جناب آقای دکتر حسین میر محمد صادقی - که خود از بزرگان علم و تألیف و ترجمه هستند بهره برده‌ایم. قطعاً ذکر تمامی مباحث مندرج در این اثر به معنای تأیید کامل آنها نیست، بلکه تأکیدی است بر هدفمند نمودن مطالعات تطبیقی در خصوص مباحث زندانها و ارتقاء نگرش خوانندگان محترم که در این راه مرکز آموزشی و پژوهشی در سالهای اخیر با مساعدت اندیشمندان این سیر را انتخاب و به لطف الهی قدمهایی نیز برداشته است بدین جهت در همین جا ضمن درخواست از خوانندگان محترم به منظور اظهار نظر و نقد منصفانه این اثر لازم می‌دانم متواضعانه از کلیه عزیزانی که گردآوری و تدوین این اثر ارزشمند، ما را یاری کرده‌اند خصوصاً مترجم محترم جناب آقای حسن طفرانگار و ناظر اندیشمند جناب آقای دکتر حسین میر محمد صادقی و آقایان محمد علی زنجیره‌ای، سعید آقا صادقی، از مدیران مجرب سازمان زندانها که با قرائت متن نهایی مترجم رهنمودهای عالمانه‌ای را ارائه نمودند و نیز تیم اجرایی تایپ، ویرایش و چاپ که تحت سرپرستی برادر محترم آقای احمد راهرو خواجه از کارشناسان مرکز زحمات قابل توجهی را متحمل شده‌اند صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نماید.

الوندی

رئیس مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندانها

و

مدیر مسئول انتشارات راه تربیت

مقدمه

به نام دادار دادآفرین

علیرغم انتقاداتی که از اواخر قرن نوزدهم نسبت به سیستم زندانبانی و شرایط نامناسب زندانها در کشورهای مختلف ابراز می شده است، حبس کردن هنوز معمولترین مجازات برای مرتکبان جرایم سنگین در سراسر دنیا است به طوری که شاید بتوان یک سیاست کیفری بدون زندان را در ذهن مجسم نمود. بدین ترتیب با درک این نکته که شعار حذف کامل زندان و استفاده از مجازاتهای جایگزین نمی تواند در شرایط فعلی واقعگرایانه باشد، تلاشهای انجام شده از سوی دولتها، سازمانهای بین المللی و سازمانهای غیردولتی مرتبط، معطوف به اصلاح وضع موجود برای برخورداری از یک نظام زندانبانی بهتر و کارآتر بوده است.

منظور از این تلاشها، از یک سو، انسانی تر کردن شرایط زندانهاست. دیگر زندانی را فرد منقور و مطرودی که باید در سیاه جالهای تاریک و نمور به دور از اجتماع نگهداری شده و با تحمل درد، رنج، خفت و حقارت، کفاره‌ی گناه و رفتار ضد اجتماعی خود را به جامعه بپردازد نمی دانند. برعکس، او را انسانی می دانند که هر چند، مثل هر بشر جایز الخطای دیگر، مرتکب رفتار نادرستی شده لیکن، مانند همه‌ی انسانها، مستحق برخورداری از رفتاری انسانی در عین تحمل مجازات و نیز قادر به اصلاح و باز اجتماعی شدن است. به عبارت دیگر، زندانی شدن شخص نباید او را از همه حقوق انسانی اش محروم سازد. مقید بودن به این هدف در زندانهای ایران اهمیت مضاعف می یابد. اولاً، از این رو که وجود شرایط غیرانسانی در زندانها با اهداف بشر دوستانه اسلام و کرامت ذاتی که انسانها در این آیین الهی از آن برخوردارند در تعارض است و ثانیاً، از آن جهت که حبس گرایی مفروض در قوانینی مثل قانون تعزیرات ۱۳۷۵ و عدم تمایل قضات به استفاده از نهادهایی چون تعلیق و تخفیف مجازات، زندانهای ایران را مملو از تعداد قابل توجهی از افرادی چون بدهکاران مالی، مرتکبان جرایم غیر عمدی، صادر کنندگان

بی‌تقصیر چکهای بلامحل و نظایر آنها کرده که این افراد را نمی‌توان به مفهوم واقعی کلمه «جانی‌تکار» و مستحق تحمل حبسهای با شرایط سخت دانست.

سمت و سوی دیگر تلاشهای انجام شده طی سالهای اخیر در کشورهای مختلف نیل به اهداف اربعایی و اصلاحی مجازات حبس بوده است؛ سیستم زندانبانی که تأثیری در اصلاح محبوسین نداشته بلکه آنها را حرفه‌ای‌تر از گذشته از زندان خارج می‌سازد و نقش اربعایی آن در بازداشتن زندانیان و سایر مجرمان بالقوه کم‌رنگ است، نمی‌تواند یک سیستم موفق و افتخارآمیز باشد.

به دو جهت فوق می‌توان جهت سومی را افزود که لزوم حفظ ایمنی زندانیان و امنیت زندانهاست و مسلماً مردم، توجه به این دو موضوع را نیز به جد از دولتهای خود خواستارند.

مقرراتی که در مجموعه حاضر گردآوری شده حاصل تلاشهای انجام شده در جهان و بویژه کشور کانادا برای نیل به اهداف سه‌گانه فوق است. هر چند که مشابه برخی از این مقررات در آیین نامه سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشورمان نیز پیش بینی شده و در زندانهای ایران اجرا می‌گردد، لیکن نوآوریهای نیز در این مجموعه ملاحظه می‌شود که قطعاً برای ما مفید و قابل استفاده خواهد بود. اینک خوشوقتم که آقای حسن طغرانگار، که همواره و از همان دوران تحصیلات دانشگاهی، علاقمندی و پشتکار ایشان را در انجام مطالعات و پژوهشهای حقوقی شاهد بوده‌ام، به ترجمه این مجموعه که به سفارش مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندانها صورت گرفته است، همت گمارده‌اند و امیدوارم که این تلاش شایسته، ثمرات قابل توجهی را برای اعتلای سیستم زندانبانی کشور عزیزمان در برداشته باشد.

و توفیق از خداست

حسین میرمحمدصادقی^{۱۱}

تهران - پاییز ۸۲

^{۱۱} - دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، نائب رئیس شورای عالی توسعه قضایی و رئیس دانشکده علوم

قضایی و خدمات اداری

پیشگفتار مترجم

یافتن پاسخی مناسب، کارآمد و مؤثر در برابر جرایم ارتكابی افراد بزهكار، همواره یکی از دغدغه‌های اصلی بشر بوده است و مروری بر تاریخ کیفرها نشان می‌دهد که انسان‌ها در این زمینه تجربه‌هایی متنوع، گسترده و گاه دهشتناک را پشت سر نهاده‌اند. اما امروزه از بسیاری کیفرهای کهن که روزگاری رواج داشته‌اند تنها نامی باقی مانده است و برخی از اینگونه کیفرها نیز که هنوز در پاره‌ای از نظام‌های کیفری کاربرد دارند، در پرتو کیفری که از دو سه سده پیش به این سو، سیطره خود را به عنوان گسترده‌ترین و رایج‌ترین شکل سزا دهی بزهکاران، بر نظام‌های عدالت کیفری اکثر کشورهای جهان گسترانیده است، تا حدود زیادی رنگ باخته‌اند.

در حال حاضر شاید تأمل در آمار نه میلیون نفری زندانیان در سراسر جهان و مجموعه سازمان بسیار گسترده‌ای که برای نگهداری، اصلاح، تربیت، بازپروری و در برخی موارد ارائه مراقبت‌های پس از خروج به این جمعیت گسترده، ضروری است، اهمیت، وسعت و قابل تأمل بودن کیفر زندان را به خوبی آشکار سازد. تردید نمی‌توان کرد که تفاوت‌های میان این نه میلیون زندانی، بسیار است. برخی از آنها کسانی هستند که به خاطر قتل ددمنشانه چندین نفر، محکوم به گذراندن تمامی عمر خود در زندان شده‌اند و برخی از آنها کسانی هستند که به خاطر تخلفی نه چندان مهم، چند ماهی را در آنجا سپری خواهند کرد. برخی، مهمانان دائمی زندان به حساب می‌آیند که پس از چندین مرتبه رهایی، دوباره گرفتار جرم شده راهی زندان گردیده‌اند و برخی دیگر افرادی هستند که از سر تقدیر و به دلایلی همچون بدهی مالی و ... سر از زندان در آورده‌اند و مهم‌تر از همه برخی از آنها کسانی محسوب می‌شوند که تنها بر اساس اتهامی که به آنها وارد شده است و گاه می‌تواند نتیجه سوء تفاهم یا دسیسه چینی دیگران بوده باشد در زندان به سر می‌برند و چه بسا که بی‌گناهی آنان نیز پس از مدتی اثبات گردد و از محیط زندان رهایی یابند.

از سوی دیگر مکان‌هایی هم که در سراسر جهان تحت عنوان زندان، این نه میلیون نفر را در خود جای داده‌اند یکسان نیستند. برخی از آنها مکان‌هایی برخوردار از امکانات رفاهی مطلوب، کارکنان آموزش دیده و مبتنی بر برنامه‌های اصلاحی تربیتی می‌باشند که شرایط مناسب برای بازپروری و بازگشت دوباره بیشتر زندانیان را به جامعه فراهم می‌نمایند و برخی دیگر مکان‌هایی فاقد هر گونه امکانات معیشتی به حساب می‌آیند که زندانیان، پس از ورود بدانجا در معرض انواع آسیب‌ها، بیماری‌ها، تهدیدها و سوء استفاده‌ها قرار می‌گیرند که در مواردی این امر می‌تواند توسط خود زندانبانان صورت گیرد. برخی از آنها مکان‌هایی هستند که تعداد زندانیان ساکن در آنجا از عدد انگشتان دو دست تجاوز نمی‌کند و برخی از آنها مکان‌هایی هستند که جمعیت زندانیان، از ده هزار نفر نیز فراتر می‌رود.

اما علیرغم تمام تفاوت‌هایی که میان این گونه زندانیان و مکان‌های نگهداری آنها به عنوان زندان وجود دارد، یک چیز در میان همه آنها مشترک است. تک‌تک آنان زندانی به شمار می‌روند و مکانی که در آن به سر می‌برند صرف‌نظر از اسم‌های مختلف در نظر گرفته شده برای آنها، زندان محسوب می‌شود. حال آنچه که به عنوان زندان نامیده می‌شود و لاجرم محکومین به نگهداری در آن، خواه کوتاه مدت و خواه بلند مدت و خواه به عنوان بازداشت و خواه به عنوان مجازات، زندانی نامیده خواهند شد، واقعیتی مهم و درخور تأمل است که از چهار جنبه مختلف می‌توان به آن نگاه کرد.

۱- جنبه تاریخی

هر چند مجازات زندان از دیرباز وجود داشته و در برخی از جوامع مورد استفاده قرار می‌گرفته است اما قطعاً زندان‌های قدیمی با آنچه که امروزه به شکل نظام یافته و نوین آن وجود دارد تفاوت‌های بسیاری داشته‌اند و شاید اصولاً مقایسه میان آنها چندان درست جلوه ننماید. شکل‌های گذشته زندان، بیشتر از جنبه بازداشتی برخوردار بوده‌اند و یا به نوعی جهت اجرای برخی اقدامات تنبیهی به کار گرفته می‌شده‌اند. در حالی که امروزه بیشتر زندان‌ها به مکانی برای نگهداری مجرمین و به کار بستن برنامه‌های اصلاحی، تربیتی، در عین محدود ساختن آنها تبدیل شده‌اند. بحث‌هایی همانند این که زندانها چگونه ایجاد شده‌اند و در جوامع مختلف چگونه کاربرد داشته‌اند. اندیشمندان مختلف در قرن‌های گذشته چگونه به زندان می‌نگریسته‌اند. سیر تحول زندان در جوامع مختلف و دوره‌های مختلف چگونه بوده است و... از جمله موضوعاتی هستند که از جنبه تاریخی قابل بررسی می‌باشند.

۲- جنبه فلسفی، اجتماعی

زندانیان از دیدگاه‌های فلسفی و نوع جهان بینی حاکم بر یک جامعه و همچنین وضعیت اقتصادی، اجتماعی آن بی‌تأثیر نخواهند بود. نوع تفکر فلسفی رایج در جامعه در خصوص موضوعاتی همانند شأن انسان، حقوق اساسی انسانها، فلسفه مجازات‌ها و... بر بحث زندان تأثیر خواهد نهاد. همچنین تحولاتی هم که در عرصه زندانها و مجازات حبس ایجاد می‌شوند ممکن است خود به برخی بحث‌های فلسفی در جامعه دامن بزنند. در زمینه تحولاتی که از بالا بر زندان تأثیر می‌نهند می‌توان به اندیشه‌های دورکیم در این زمینه اشاره کرد. وی معتقد است که مجازات در طول تاریخ خود دو نوع تغییرات کمی و کیفی را پشت سر گذاشته است. سپس قانون مربوط به تغییرات کمی را بر این فرض استوار می‌سازد که شدت مجازات، بر توسعه نیافتگی جامعه و خودکامگی قدرت مرکزی دلالت دارد و باور خود را چنین اظهار می‌دارد که «جامعه مدرن، مجازات‌های شدید نظیر اعدام‌های علنی و تبعید را با مجازات‌هایی که از سرکوبگری کمتری برخوردار هستند، به ویژه زندان جایگزین می‌سازد». لذا برخی، وجود این گونه دیدگاه‌های فلسفی و همچنین دیدگاه‌های مطرح شده توسط اندیشمندانی همانند منتسکیو، ولتر و... را در خصوص مجازات‌ها و نحوه اجرای آنها، در جایگزین شدن زندان با مجازات‌های خشن مرسوم در اروپا در قرن هجدهم و پیش از آن مرتبط می‌دانند.

از سوی دیگر گاهی تحول ایجاد شده در عرصه زندان‌ها پرسش‌هایی فلسفی را پیش می‌کشد. به عنوان نمونه، هنگامی که در دهه هفتاد، جنبش اصلاح و درمان در اروپا شکل گرفت، برخی از مدعیان این رویکرد چنین عنوان می‌ساختند که از نظر آنها هدف از اصلاح و درمان در زندانها، تغییر در شخصیت بزه‌کاران است به گونه‌ای که دیگر مرتکب جرم نشوند. این ادعا، مخالفان نهضت اصلاح و درمان را به طرح این پرسش واداشت که اگر هدف اصلاح، تغییر در شخصیت مجرمان برای جلوگیری از ارتکاب مجدد بزه از سوی آنان باشد، آیا اگر جراحی مغز این گونه افراد، یا اعمال شوک‌های الکتریکی به آنان، باعث تحقق هدف تغییر شخصیتی شود، می‌توان نسبت به انجام این گونه کارها هم اقدام نمود؟ بدیهی است که طرح چنین پرسشی، یکی از پرسش‌های اساسی حقوق بشری مرتبط با زندان به حساب می‌آید و قطعاً در پرتو نوع نگاه به انسان و جامعه، قابل پاسخ‌دهی خواهد بود.

۳- جنبه علمی، تخصصی

حبس، نوعی کیفر محسوب می‌شود و لذا در رشته کیفرشناسی مورد بررسی قرار می‌گیرد. خود کیفرشناسی نیز شاخه‌ای از علوم جنایی است که به طور پراکنده از طرف

رشته‌های مختلف علوم جنایی و انسانی مورد مطالعه قرار می‌گیرد. بنابراین از جنبه‌های مختلف علمی، تخصصی می‌توان به موضوع زندان توجه کرد. در حقیقت ارتباط میان جرم و حبس بسیار پیچیده است و رشته‌های مختلف علوم جنایی و انسانی همواره در تلاش بوده‌اند تا جلوه‌های مختلف این ارتباط را هر چه بیشتر آشکار سازند و در پرتو آن توصیه‌هایی را جهت کارآمدتر ساختن مجازات حبس و کاستن از مشکلات و آسیب‌های مرتبط با آن ارائه نمایند. بویژه آن که بحث‌هایی همانند افزایش جمعیت زنان و نوجوانان زندانی و همچنین افزایش شمار زندانیان خارجی، هر روز به گستردگی موضوع زندان و بحث‌های مرتبط با آن می‌افزاید. امروزه هم ظهور جایگزین‌های مجازات حبس و خدمات عام‌المنفعه، از نوآوری‌هایی محسوب می‌شوند که در این عرصه مطرح گردیده‌اند.

۴- جنبه انسانی

جنبه انسانی مجازات حبس در واقع جنبه‌ای از زندان است که ضمن آن که با سه جنبه قبلی یاد شده در ارتباط است، بر یک پرسش بسیار ساده و قابل فهم برای هر کس، استوار می‌باشد. به بیان بسیار ساده می‌توان گفت زندان به عنوان نهادی مهم در نظام عدالت کیفری یک جامعه وظیفه دارد تا با نگهداری بزهکاران و اجرای برنامه‌های اصلاحی تربیتی، تا حد امکان باعث تأمین حقوق اساسی شهروندان جامعه گردد. از سوی دیگر ارتکاب جرم و محکومیت فرد به مجازات حبس، وی را از تمامی حقوق اساسی خود محروم نمی‌سازد. حال پرسش این است که نهاد زندان باید چگونه باشد تا ضمن برخورداری از کارآمدی لازم برای تأمین حقوق افراد عادی جامعه، حقوق اساسی زندانیان را نیز تا حد مطلوب، رعایت نماید. در این زمینه نباید از نظر دور داشت که یکی از نقاط عطف قابل توجه در زمینه تحول در زندانها، پس از جنگ جهانی دوم و هنگامی رخ داد که برخی افراد محبوس در اردوگاه‌های نازی‌ها آزاد شدند و با درکی عمیق و مستقیم از شرایط غیر انسانی حاکم بر مکان‌های نگهداری آنها، جهت بهبود شرایط زندان‌ها تلاش کردند و می‌توان گفت که حداقل قواعد استاندارد برای رفتار با زندانیان که در نخستین کنگره پیشگیری از جرم و رفتار با بزهکاران سازمان ملل تصویب شد، به نوعی از آثار این تلاش به حساب می‌آید.

اگر درک جنبه‌های تاریخی، فلسفی، اجتماعی و علمی، تخصصی زندان، نیازمند مطالعه، بررسی، تحقیق و داشتن حداقلی از آگاهی‌های نظری است، اما درک جنبه انسانی زندان در مفهوم کلی آن بسیار ساده است و تنها کافی است که هر کس چشم خویش را لحظه‌ای فرو بندد و با خود بیندیشد که اگر هر آینه روزی از سر تقدیر، سر از زندان در آورد، چه انتظاری از این نهاد می‌تواند داشته باشد و یا متوقع چه راهکارهایی

خواهد بود که در عین حال که وی را متوجه و ملزم به جبران خطای خود می‌نمایند از در افتادن وی به زندان جلوگیری نمایند.

امروزه توصیه بسیاری از کارشناسان و همچنین اسناد بین المللی حقوق بشری این است که زندان باید به عنوان آخرین راه حل به کار گرفته شود یعنی در مواردی که هیچ گزینه دیگری برای پاسخ به بزه فرد، ممکن نیست حکم به حبس وی شود. علت، آن است که زندان آفت‌های بسیاری دارد که در اغلب موارد بسیار بیشتر از سود ناچیزی است که از آن عاید می‌شود. جناب آقای دکتر آشوری، استاد دانشکده حقوق و ریاست محترم مؤسسه تحقیقات علوم جنایی و جرم‌شناسی دانشگاه تهران، در پژوهش گسترده‌ای که در خصوص مجازات‌های بینابین یا جایگزین‌های مجازات حبس انجام داده‌اند و حاصل آن به صورت کتاب منتشر شده است حدود بیست آفت مختلف را برای زندان احصا نموده‌اند. امروزه هر چند که برخی از کشورهای جهان تلاش داشته‌اند تا از این آفت‌ها بکاهند اما توفیق آنها چندان قابل توجه نبوده است و در این زمینه تفاوت زیادی بین کشورهای توسعه یافته و یا در حال توسعه نیست چرا که هر کدام از این کشورها آفت‌های خاص خود را دارند. به عنوان نمونه آخرین گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر در خصوص زندان‌ها اختصاص به بحث سوء استفاده‌های جنسی در زندان‌های آمریکا دارد.

اما متأسفانه علیرغم تمامی این آفت‌ها، همچنان که گزارش سال ۲۰۰۲ دیده‌بان حقوق بشر نشان می‌دهد تعداد زندانیان در کشورهای سراسر جهان در حال افزایش است و معضل ازدحام جمعیت زندانیان را در پی دارد و این در حالی است که حتی در کشورهایی که قانون، امکان استفاده از جایگزین‌های حبس را به رسمیت شناخته است، مقامات قضایی از توسل به این جایگزین‌ها اجتناب می‌کنند. نگاهی به زندان‌های جهان نشان می‌دهد که هر چند وضعیت زندان‌ها از یک کشور به کشور دیگر و از یک زندان به زندان دیگر تفاوت می‌کند اما در بیشتر کشورها، استانداردهای موجود بسیار پایین و در مواردی دهشت بار هستند. زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها حتی در ثروتمندترین و توسعه یافته‌ترین کشورها تحت فشار ازدحام هستند و در نتیجه از مشکلاتی همانند فضای فیزیکی نامطلوب، تسهیلات بهداشتی، درمانی ناکافی، سوء استفاده نگهبانان، فساد و خشونت رنج می‌برند. در برخی کشورها شرایط ناگوار زندان تهدیدی برای جان زندانیان محسوب می‌شود و کم نیستند زندانیانی که بر اثر بیماری، سوء تغذیه و سوء استفاده‌های جسمانی می‌میرند. بجز پاره‌ای موارد استثنائی، نه عموم جامعه و نه سرمداران سیاسی تمایل چندانی ندارند تا نسبت به تأمین منابع مالی لازم برای بهبود شرایط زندان‌ها متعهد شوند و در اکثر موارد، پنهان ماندن فضای زندان‌ها از دید عموم، به پائین بودن استانداردهای موجود در زندان کمک می‌کند. گاه شرایط به گونه‌ای

می شود که عموم جامعه، از شرایط بسیار بد حاکم بر زندان ها حتی متأثر و متعجب هم نمی شود.

در برخی کشورهای آمریکای لاتین، کشته شدن زندانیان در زندان ها چنان متداول شده است که به صورت یک امر عادی و روزمره در آمده و افکار عمومی از این که در یک زندان متوسط، ظرف یک هفته چند نفر کشته شوند دچار حیرت نمی شود. خشونت بویژه خشونت های گروهی به خصیصه مهم اینگونه زندان ها تبدیل شده است. در یک مورد درگیری میان دو دسته بزهکار رقیب در دوتا از زندان های ونزوئلا، دوازده زندانی، کشته و حداقل سی و سه زندانی مجروح شدند. در خلال سال ۲۰۰۰ میلادی، در مجموع ۲۷۶ زندانی ونزوئلانی بر اثر درگیری های گروهی یا شورش کشته شده اند. لذا نباید از این موضوع چندان تعجب کرد که در برخی از زندان های این کشور، نرده ورودی هر واحد با دو زنجیر بسته می شود. کلید یکی از آنها که از بیرون بسته می شود در دست نگهبانان است و کلید زنجیر دیگر که از درون بسته می شود در دست خود زندانیان واحد تا به این ترتیب از یورش های ناگهانی دستجات رقیب جلوگیری شود. با این وجود جهت اطمینان بیشتر، چهارپایه ای کنار در نهاده می شود و زندانیان، در نوبت های سه ساعته به نگهبانی می پردازند. زندانی نگون بختی هم که در حین این کار به خواب رود توسط هم قطاران خود کشته می شود.

دستمزدهای کم پرداختی به نگهبانان و نامنظم بودن پرداخت ها و نیز عدم دقت کافی در استخدام آنها، همراه با درآمدهای بالای بسیاری از زندانی ها به دلیل درگیری در معاملات مواد مخدر باعث میزان بالایی از فساد در این زندان ها می شود و لذا مواد مخدر، سلاح های متنوع و... به راحتی توسط نگهبانان در اختیار زندانیان قرار می گیرد. پس از فرو نشاندن شورش که در یکی از زندان های کلمبیا صورت گرفت و منجر به مرگ ده زندانی و مجروح شدن بیست و سه زندانی دیگر شد، مقامات مسئول در درون زندان، طیفی از سلاح های کوچک، نارنجک، اسلحه های خودکار و مهمات نظامی را کشف کردند.

در برخی کشورهای دیگر، شرایط محنت بار زندان به گونه دیگری است. در برخی از کشورهای آفریقایی منابع اختصاص یافته به زندان چنان کم است که حتی امکان ساخت دیوارهای مستحکم، نرده های امنیتی و... وجود ندارد. لذا در امتداد یکی از دیوارهای زندان، میله آهنی درازی نصب شده و زندانیان، کنار یکدیگر در امتداد این میله آهنی می نشینند و به آن زنجیر می شوند تا فرار نکنند. گاهی سازمان زندان ها در این گونه کشورها، قادر به تأمین غذا و پوشاک زندانیان نیست و خانواده خود زندانیان، غذا و پوشاک آنان را فراهم می کنند. در مواردی هم که به هر دلیل امکان این کار فراهم نباشد، برخی سازمان های خیریه، حمایت از آنها را به عهده می گیرند و یا زندانیانی که به آب و

غذایی دست یافته‌اند، آنها را در طعام خویش شریک می‌کنند. اما مواردی هم پیش می‌آید که همه این راه‌ها بسته است و زندانیان چاره‌ای جز این ندارند که با رنج گرسنگی و برهنگی بسازند.

چنین شرایط محنت باری آدمی را به یاد زندان‌های حجاج بن یوسف ثقفی می‌اندازد که گرسنه و عریان به زندان‌های گاه فاقد سقف رانده می‌شدند و هر از چند گاهی، نگهبانان آنها را در معابر عمومی می‌گرداندند تا مردم عادی از سر شفقت، پاره‌ای نان در آستین آنان بنهند. گویی از پس چندین قرن، هیچ چیز تغییر نیافته است.

به طور کلی در برخ از کشورهای آفریقایی بریزه کشورهای حاشیه صحرای آفریقا که سالیان متمادی، سیطره استعمار را تجربه کرده‌اند، به این نکته کمتر توجه می‌شود که اصولاً زندان یکی از دستاوردهای نظام‌های عدالت کیفری غربی است و در فرهنگ و عرف آنان ریشه استواری ندارد. لذا در اغلب موارد هنوز هم مکان‌هایی به عنوان زندان مورد استفاده قرار می‌گیرند که مدت‌ها قبل و توسط نیروهای استعماری جهت سرکوب مردم محلی و حفظ منافع استعماری ساخته شده‌اند، گویی اصلاً فراموش شده است که در مفهوم نوین، زندان‌ها مکان‌هایی هستند که برای حمایت از جامعه محلی و نه سرکوب افراد محلی، بنا شده‌اند. لذا از شرح خاطرات یکی از افرادی که چنین زندان‌هایی را تجربه نموده است نباید چندان متعجب شد. وی توصیف می‌کند که در سلول وی افراد به سه گروه تقسیم شده بودند و البته بخت با وی یار بود که به سلولی نیفتاده بود که دارای چهار و یا حتی پنج گروه بودند. هنگام شب اعضای دو گروه کنار دیوارهای سلول می‌ایستادند و گروه نخست می‌خوابیدند. پس از چهار ساعت، گروه مزبور از خواب برمی‌خاست و اعضای یک گروه دیگر می‌خوابید. چهار ساعت بعد، نوبت گروه سوم بود که بخوابد. البته چنین شرایطی اختصاص به کشورهای آفریقایی و فقیر ندارد. به عنوان مثال در کشور روسیه نیز بیشتر بازداشتگاه‌های این کشور سه برابر تعداد تخت‌های موجود در اتاق، زندان دارند و این بدان معنا است که افراد باید در سه نوبت مختلف بخوابند اما در عمل چنین چیزی اتفاق نمی‌افتد بلکه زندانیان پرزور و قلدر می‌خوابند و آنهایی که ضعیف‌ترند می‌مانند. تنها بخت این گونه افراد این است که زندانیان ساکن در چنین بازداشتگاه‌هایی، بیست و سه ساعت از شبانه روز را در آنجا سپری می‌کنند و یک ساعت در روز برای هواخوری به حیاط زندان برده می‌شوند و این بهترین فرصت برای آنها است تا با چشم پوشی از یک ساعت زمان هواخوری خود، اندکی بیاسایند.

ناگواری چنین شرایطی هنگامی بدتر می‌شود که با زنان، کودکان و سایر اقلیت‌های زندانی مواجه می‌شویم. با کمال تأسف باید گفت که در برخی کشورها همانند هائیتی به عنوان یک نمونه آشکار، زندانیان زن در کنار زندانیان مرد نگهداری می‌شوند و لذا در

معرض انواع سوء استفاده‌ها قرار می‌گیرند. همچنین یکی از مسئولین محترم وزارت بهداشت کشور بازگو می‌کرد که در جریان بازدیدی که از یکی از زندان‌های جمهوری آذربایجان داشتند، شاهد بودند که زندانیان مرد و زن، کنار همدیگر نگهداری می‌شدند و ایشان بیان می‌کرد که مترجم گروه، یکی از زندانیان را به ما نشان داده و گفت: قهرمان دیشب، وی بوده چون تا صبح توانسته است به این تعداد زن تجاوز کند. در کنار این در برخی از بازداشتگاه‌های کشورهای هم‌اند پاکستان، نیکاراگوا، کنیا، آفریقای جنوبی، سودان، ترکیه، ایالات متحده آمریکا، زامبیا و...، نوجوانان زندانی در کنار بزرگسالان نگهداری می‌شوند. در آمریکا همجنس‌بازی مردان یک معضل عمومی در زندان‌ها است و فقدان یک نظام پیشگیری و سزادهی مؤثر، بر پیچیدگی آن می‌افزاید. در آفریقای جنوبی، نتایج یک بازرسی نشان داد که زندانیان همدست، با نزدیک به ۷۰ تا ۸۰ درصد مظنونان بازداشت شده مرتکب همجنس‌بازی شده‌اند.

بدیهی است که این نکته را نباید فراموش کرد که در زندان‌هایی که افراد تحت شرایط غیرانسانی و تحقیرآمیز نگهداری می‌شوند، چندان نمی‌توان از آنها متوقع بود که رفتارهای انسانی از خود بروز دهند. در برخی کشورها زندان‌ها، جمعیتی بیش از چهار برابر ظرفیت واقعی خود، دارند و گاه برای هر یکصد نفر زندانی تنها دو دستشویی وجود دارد و گاهی نیز از هیچگونه حفاظ و پوششی برخوردار نیست به گونه‌ای که زندانیان ناگزیر هستند در برابر سایر زندانیان به اجابت مزاج بپردازند. در ازبکستان به طور معمول، ده تا پانزده زندانی، به سلولی فرستاده می‌شوند که در اصل برای چهار نفر طراحی شده است. زندان la lama در مکزیک برای ۲۰۰ نفر طراحی شده اما ۱۲۰۰ زندانی دارد. در آنگولا که سازمان زندان‌ها جمعیتی بیش از پنج برابر ظرفیت را در خود جای داده است، برخی از زندان‌ها از هرگونه حمایت مالی دولتی محروم هستند.

چنین زندان‌هایی غالباً به جای اصلاح و بازپروری مجرمین، آنان را به سمت فرو غلطیدن از مقام انسانیت، سوق می‌دهند و گاهی نتیجه این امر، زندان‌هایی است که تدابیر سفت و سخت‌تری را به کار می‌بندند تا این گونه زندانیان بدتر شده را مهار کنند و خود این مسئله به یکی از معضلات جدی برخی نظام‌های عدالت کیفری تبدیل شده است. این گونه زندان‌های فوق امنیتی برای نخستین بار در آمریکا و در نتیجه اجابت درخواست عموم برای شرایط سختگیرانه‌تر زندان‌ها، از سوی سیاستمداران و مقامات ایالتی مؤسسات اصلاحی تربیتی ایجاد گردیدند و بعد به سایر کشورها نیز گسترش یافتند. در این گونه زندان‌ها افراد به طور متوسط بیست و سه ساعت از شبانه روز را در سلول‌های خود سپری می‌کنند و موقعیت‌های آموزشی، تفریحی و یا ارتباطات اجتماعی بسیار محدودی در اختیار آنها قرار می‌گیرد. با وجود این که مقامات مسئول معمولاً عنوان می‌کنند که چنین زندان‌هایی تنها به خطرناک‌ترین زندانیان اختصاص

خواهد یافت ولی هیچ تضمینی در دست نیست که سایر زندانیان کم خطرتر نیز به آنها فرستاده شوند. نتایج یک بازرسی به عمل آمده در استرالیا نشان داد که برخی از زندانیان به این گونه زندان‌های فوق امنیتی ارسال شده‌اند بدون این که مشخص باشد انزوای آنان کی و چرا پایان خواهد یافت. در اوایل ماه دسامبر سال ۲۰۰۰، دولت ترکیه شش زندان فوق امنیتی را که موسوم به زندان‌های F-type بودند افتتاح کرد. شرایط بسیار محدود و فقدان هر گونه امکان ورزش، کار، آموزش و فعالیت‌های اجتماعی در این زندان‌ها باعث شد که صدها نفر از زندانیان دست به اعتصاب غذا بزنند. سی و هشت زندانی کشته شدند و حداقل ۳۹۹ زندانی به خاطر شرایط وخیم سلامتی از زندان بیرون برده شدند. دولت برای مقابله با اعتراض و انتقال زندانیان به مؤسسات جدیدتر سربازانی را به آنجا گسیل داشت و در نتیجه درگیری‌های بیست و هشت زندانی کشته شدند که برخی از آنها کسانی بودند که به صورت عمدی خود را به آغوش مرگ می‌انداختند. در نهایت قوانین جدیدی تصویب شد و از برخی محدودیت‌ها کاست.

معضل مهم دیگری که شرایط زندان را ناگوارتر می‌سازد وضعیت کسانی است که در بازداشت به سر می‌برند و چه بسا پس از مدتی بیگناهی آنان نیز ثابت می‌گردد. آمارهای کم و بیش قابل اتکایی که وجود دارند نشان دهنده این هستند که در کشورهایی همانند بنگلادش، برونی، چاد، جمهوری دومینیک، اکوادور، السالوادور، گواتمالا، هائیتی، هند، مالی، نیجریه، پاکستان، پرو، رواندا، اوگاندا و ونزوئلا، زندانیان در انتظار محاکمه و غیر محکوم، اکثریت جمعیت زندانیان را تشکیل می‌دهند. پنجاه و پنج درصد زندانیان مقیم زندان‌های آمریکای مرکزی، افراد در انتظار محاکمه هستند و در این میان کشور هندوراس با هشتاد و هفت درصد، بالاترین نسبت را دارا است. در برخی موارد، مدت زمان ماندن این افراد در بازداشت، بیشتر از مدت زمانی می‌شود که در صورت اثبات گناهکاری آنها باید در زندان سپری کنند.

حال باید توجه داشت که آفت‌ها و مشکلاتی که به برخی از آنها اشاره شد، در حصار تنگ زندان‌ها محدود نمی‌مانند و خواه ناخواه به کل جامعه تسری می‌یابند و اگر روند بازتاب برخی از این مشکلات در جامعه، تا حدودی کند و غیر قابل لمس باشد در برخی جنبه‌ها، بسیار چشمگیر، سریع و حساسیت برانگیز خواهد بود که شیوع برخی بیماری‌های واگیردار مهم همانند هپاتیت و ایدز از جمله آنها است. شرایط ناگوار زندان خواه ناخواه امکان سرایت چنین بیماری‌هایی را بیشتر می‌کند. یک مطالعه دولتی انجام شده در نوامبر سال ۲۰۰۰ در کانادا نشان داد که نرخ بیماری ایدز در زندان‌های این کشور حداقل پانزده بار بیشتر از جمعیت عمومی است. از سوی دیگر طبیعی است که بیشتر این گونه زندانیان پس از مدتی آزاد و وارد جامعه می‌شوند. به همین دلیل مقامات بهداشتی بسیاری از کشورها، در جهت مقابله با این بیماری، همکاری با مقامات زندان

را ناگزیر می‌دانند.

تأمل در آنچه که بیان شد نشان می‌دهد که امروزه زندان‌ها، خواه ناخواه تمامی جامعه را متأثر می‌سازند و گاه به جای کارکرد مثبت، تأثیرات منفی و ناگوار بر جامعه می‌نهند. لذا برای حفاظت مناسب از جامعه باید شرایط زندان‌ها را تغییر و به سمت شایستگی و مطلوبیت سوق داد. از سوی دیگر اگر هدف اساسی زندان‌ها، اصلاح و بازپروری مجرمین باشد، کاملاً بدیهی است که در چنین بستری این کار محقق نخواهد شد. بلکه در امتداد هدف مزبور و در پرتو انسانیت و اخلاق باید محیطی شایسته و مطلوب را فراهم نمود تا افرادی که ناگزیر به زندان فرستاده می‌شوند از فرصت بازگشت مجدد به جامعه و ادغام دوباره اجتماعی برخوردار شوند.

خوشبختانه در کشور ما نیز در سال‌های اخیر، به جنبه‌های مختلف زندان توجه نسبتاً زیادی شده است که اسباب خوشحالی و امیدواری است. اما آنچه که در این میان بسیار شوق‌انگیز و امیدوارکننده است توجه به جنبه‌های انسانی زندان است که به نظر می‌رسد تأمل جدی در این جنبه، پویایی جنبه‌های دیگر را نیز به دنبال خواهد داشت و باز آنچه که در این میان دل‌انگیزتر و امیدوارکننده‌تر است، توجه مقامات و مسئولان عالی‌کسری به این جنبه از زندان است.

آیت‌الله هاشمی شاهرودی، ریاست محترم قوه قضائیه بارها فرموده‌اند که از ابتدای تصدی سمت خود، دغدغه و توجه خاصی نسبت به بحث زندان‌ها داشته‌اند و در نتیجه همین دغدغه و به دستور ایشان سال گذشته گروه بازرسی ویژه‌ای نیز برای بررسی وضعیت زندانها در سراسر کشور، در سازمان بازرسی کل کشور شکل گرفت و گزارشی را در این زمینه تهیه کرد. تأمل در سخنان زیر که در سال ۱۳۸۱ توسط ایشان و در اولین همایش نشست سراسری رؤسای زندان‌های سراسر کشور ایراد شده است، نشان‌دهنده توجه عمیق ایشان به جنبه انسانی زندان است:

«... اصلاح مجرمین تنها یک لفظ نیست که در قانون اساسی آمده باشد، بلکه واقعاً باید به عنوان یک هدف و مقصد اصلی و ضروری و یک رکن اساسی مورد توجه قرار گیرد و بعد کل تشکیلات سازمان زندان‌ها، بخش‌های ستادی قوه قضائیه، بخش‌های تحقیقاتی و... به دنبال این باشند که چکار باید کرد تا اصلاح مجرمین صورت گیرد. بعد همه تدابیر، فکرها، طرح‌ها و برنامه ریزی‌ها باید به سمت چگونگی پیاده کردن این امر باشد. به نظر من قبل از هر چیز لازم است که دیدگاه‌ها عوض شود. یعنی ابتدا در محاکم، قضات، بخش‌های ستادی قوه قضائیه و سازمان زندان‌ها، دیدگاه درستی نسبت به زندانی ایجاد شود. اولین کار مهم نیز این است که نیاییم همه زندانی‌ها را با یک چشم بنگریم، چرا

که قطعاً کار غلطی است. در وضعیت کنونی که ما داریم، اشخاصی که وارد زندان می‌شوند، اختلافات ماهوی باهم دارند. لذا یک جور نگاه کردن، ظلم بزرگی در حق آنهاست. در میان کسانی که وارد زندان می‌شوند ممکن است یک نفر از اولیای خدا هم وجود داشته باشد. احتمال دارد یکی از بهترین مردم کشور و یکی از مقرب‌ترین اشخاص در دادگاه الهی، وارد زندان شود. به عنوان مثال به دلیل این که بر اثر تصادف وسیله نقلیه و در حالی که تقصیر چندانی هم نداشته است، راهی زندان شده است. یا بر حسب اتفاق، چک او برگشت خورده و راهی زندان شده است. یا مرتکب اشتباهی شده یا اتهامی متوجه او شده است و قاضی هم قرار بازداشت موقت صادر کرده یا قرار وثیقه صادر کرده اما به سبب این که قادر به انجام آن نبوده است، راهی زندان شده است. همه شما دست اندر کار اینگونه امور هستید و لذا می‌دانید که گاه ممکن است شخصی از میان این افراد، از خود ما هم بهتر، انقلابی‌تر، خدوم‌تر، مؤمن‌تر و پاکدامن‌تر باشد اما به دلیلی گرفتار شده باشد. حال آیا چنین شخصی را باید با جاسوس اسرائیل به یک چشم نگاه کرد؟ یا یک شرور قاچاقچی یا با آدمی که مرتکب قتل، شرارت و فساد شده است یکجور نگاه کرد؟ آیا اگر همین که افراد، لباس زندان را پوشیدند همه را یکجور نگاه کنیم، واقعاً ظلم نیست؟»

جناب آقای سید مرتضی بختیاری، ریاست محترم سازمان زندانها و اقدامات تأمینی تربیتی نیز دیدگاه‌های بسیار روشن و شوق انگیزی در این زمینه دارند. تأمل در این گفته ایشان که آن هم در اولین همایش نشست سراسری رؤسای زندان‌های سراسر کشور در سال ۱۳۸۱ ایراد شده است نوع نگاه بالاترین مقام اجرایی سازمان زندانها را نسبت به زندان و زندانیان نشان می‌دهد:

«... من خواهم از برادران عزیز این است که کسانی را که برای بار نخست به زندان می‌افتند، بویژه کسانی را که محکوم به جرایم غیر عمدی و مسائلی همانند دیه و مدیونیت‌های مالی و... هستند، مورد توجه خاص قرار دهند. بنده بارها عرض کرده‌ام که اینها آدم‌های باشخصیتی هستند. حتی برخی از آنها در جبهه‌های جنگ، جلوتر از من و شما بوده‌اند. اما الان به فرض ورشکست شده و گوشه زندان افتاده است. پشت سر بسیاری از اینها می‌توان نماز خواند. در عین حال باور کنید که بعضی از اینها اگر آه بکشند، زندگی ما را خواهند سوزاند. شاید به خاطر آه آنها، شهدا ما را مواخذه کنند، رهبر انقلاب ما را مواخذه کند. لذا باز خواهش من این است که در این قسمت، عنایت

بیشتری داشته باشید.»

در پرتو چنین دیدگاه‌هایی، در سال‌های اخیر تحولات قابل توجهی در زمینه بحث زندان ایجاد شده است که البته برای به ثمر رسیدن نتایج برخی از آنها باید چند سالی به انتظار نشست. نگارنده نیز کم و بیش با بخشی از این تحولات که عمدتاً معطوف به عرصه علمی، تخصصی آن بوده است، ارتباط داشته است که مهم‌ترین و تأثیرگذارترین آن را باید برگزاری همایش جایگزین‌های مجازات حبس محسوب نمود. در حقیقت برگزاری همایش مزبور، بنده را نیز همانند بسیاری از دانش آموختگان حقوق جزا که آگاهی‌هایمان از حد دیدگاه‌های مطرح شده در کتاب‌های انگشت شمار موجود فراتر نمی‌رفت، با حیطه‌های جدیدی از بحث مجازات حبس آشنا ساخت و هنگامی که جناب آقای جمشیدی دبیر محترم علمی همایش، وظیفه گردآوری و تدوین مجموعه مقالات و سخنرانی‌های همایش مزبور را از سر لطف به بنده محول نمودند، این آشنایی، با تأمل بیشتر در عبارات و گفته‌های مطرح شده در همایش، فزون‌تر شد. در همین جا شایسته است سپاسگزار حمایت‌های بزرگوارانه ایشان باشم که به عنوان دبیر محترم شورای عالی توسعه قضایی و ریاست مرکز مطالعات راهبردی و توسعه قضایی، در یکی دو سال گذشته همواره لطفی برادرانه در حق بنده داشته‌اند و امیدوارم لطف پروردگار، در خصوص اندیشه‌های بلندی که در باب توسعه قضایی دارند همواره شامل حال ایشان باشد.

به هر صورت، پنجره مطبوع بحث‌های نوینی که بر روی این پژوهشگر نوپای حقوق باز شده بود، این وسوسه را در دل وی افکنده بود که وی هم باید گامی ولو لرزان در این راه بردارد و لذا هنگامی که از سر تصادف، با متن سند حاضر، در اینترنت برخورد کردم احساس نمودم که ترجمه آن می‌تواند در گسترش ادبیات مربوط به زندان در کشور مفید باشد. اما شوق ترجمه کتاب که برخاسته از احساسی نوع دوستانه بود مسئولیت سنگینی را بر دوش من نهاد که شاید بسیار فراتر از حد بضاعت و توانم بود. با این حال اکنون متن نهایی کار با وجود آن که پیراسته از عیب‌های ریز و درشت نیست، تهیه شده و به زبور طبع آراسته شده است. هر چند مسئولیت ترجمه کتاب و کاستی‌های موجود در آن، بر عهده بنده است اما بدون تردید افراد بسیاری در شکل‌گیری کتاب حاضر نقش داشته‌اند که بدون حمایت‌های پنهان آنها این کتاب هرگز بخت انتشار نمی‌یافت و در اینجا وظیفه خود می‌دانم مراتب سپاس خویش را نسبت به آنان ابراز دارم.

پیش از هر چیز بر خود فرض می‌دانم که آفریدگار مهربان را سپاس گویم که با وجود تمامی ناملایمات، چندان باران رحمت خویش را بر بنده خطا کار خود فرو ریخت تا در مسیر دشوار علم‌آموزی استوار ماند و سرخوش از نسیم‌های مهر الهی، بر ماندن در روضه فرح بخش دانش حقوق دل خوش سازد و به شادکامی چاپ این اثر مجالی بیابد

تا به سپاسگزاری از برخی دوستان برخیزد.

پس از آن و بر اساس وظیفه، لازم می‌دانم از آقایان الوندی، ریاست محترم مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندانهای کشور و سایر همکاران ایشان که به منظور غنی‌سازی ادبیات زندانبانی کشور، توسعه و بهبود نیازهای آموزشی در این زمینه، انسانی‌سازی هر چه بیشتر نظام اجرایی کیفر حبس در کشور و سرانجام هماهنگ شدن نظام زندانبانی کشور با تحولات این علم در جهان و موازین حقوق بشری، پیشنهاد ترجمه و انجام این وظیفه مهم را به اینجانب واگذار نمودند، تشکر نمایم. همچنین استاد ارجمند جناب آقای دکتر میر محمد صادقی نیز که مسئولیت نظارت بر ترجمه کتاب را پذیرا شدند شایسته صمیمانه‌ترین سپاسگزاری‌های بنده هستند.

از برادر کوچکم آقای محسن طفرانگار که در زمینه بازبینی متن‌ها و پیگیری‌های لازم کوشش و افری مبذول نمودند و نیز سرکار خانم محمدی که کار تایپ کتاب را با دقت قابل تحسینی به انجام رساندند، باید تشکر نمایم. همچنین شایسته است از جناب آقای مرآت و سرکار خانم نیکنام، کارشناسان محترم سازمان اصلاحات جزائی بین‌المللی (PRI) نیز که منابع سودمندی را در اختیار مترجم نهادند سپاسگزاری نمایم.

در کنار این دوستان لازم است از همسر شایسته‌ام، به صورت خاص قدردانی کنم که بدون تحمل صبورانه رنج‌ها و دشواری‌های کار ترجمه توسط ایشان، ترجمه کتاب حاضر بسیار دشوار و شاید غیرممکن می‌شد.

همچنین از آقای برایان خاچک* مدیر برنامه‌های اصلاحی تربیتی مرکز بین‌المللی اصلاح قوانین کیفری و سیاست جنایی نیز باید تشکر کنم که از سر بزرگواری در طول مدت ترجمه کتاب به نامه‌های الکترونیکی مترجم پاسخ می‌دادند و در ترجمه اثر مشوق وی بودند.

کتاب حاضر ترجمه سندی است که حاصل نشست‌های مختلف و نظرات و تجربیات افراد و سازمان‌های متعددی است که در زمینه مسائل مرتبط با زندان، صاحب نظران مطرح و شناخته شده‌ای در جهان می‌باشند. اصل سند به زبان انگلیسی از پایگاه اینترنتی مرکز بین‌المللی اصلاح قوانین کیفری و سیاست جنایی** به صورت فایل‌های pdf قابل دریافت می‌باشد و علاقمندان چنانچه با آدرس پست الکترونیکی مترجم نیز تماس حاصل نمایند، امکان ارسال فایل‌های مورد نظر به پست الکترونیکی آنها امکان‌پذیر خواهد بود.

سند بین‌المللی بهبود سیاست زندانبانی از شش قسمت مختلف با عناوین ۱- ساختار اداری، ۲- مدیریت زندانی، ۳- حقوق زندانی و رفتار با زندانیان، ۴- امنیت،

#- Brain Tkachuk

##- International Centre for Criminal law Reform and Criminal Justice policy

۵- بهداشت و ۶- امور انضباطی تشکیل شده است که هر قسمت نیز دارای دو بخش جداگانه است. بخش نخست به اصول راهنما اختصاص یافته است و بخش دوم سیاست زندانبانی پیشنهادی است. در بخش نخست هر قسمت تلاش شده است تا با استفاده از اسناد حقوق بشری مرتبط با بحث، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های بین‌المللی ناظر بر عنوان هر قسمت ارائه گردد. در مجموع از حدود بیست سند بین‌المللی استفاده شده است که فهرست آنها همراه با عنوان انگلیسی‌اشان در ضمیمه کتاب آمده است. برخی از اسناد به صورت کامل یا جزئی به زبان فارسی ترجمه شده‌اند که مترجم نیز به هنگام ترجمه کتاب نسبت به این ترجمه‌ها بی‌تفاوت نبوده و در ترجمه برخی اسناد، از ترجمه‌های فارسی موجود کمک گرفته است. با این حال مترجم هیچگاه عین مترجمه فارسی هیچ سندی را اقتباس نکرده و بر جامه‌زبافت برخی از اسناد ترجمه شده نیز قبای کرباس ترجمه خود را پوشانده است تا یکدستی متن و سیاق مترجم حفظ گردد.

نکته آخری که در ارتباط با کتاب حاضر لازم به ذکر می‌باشد، این است که بدیهی است آنچه در سند بین‌المللی بهبود سیاست زندانبانی مطرح شده است مبتنی بر دیدگاه‌ها و نظراتی است که بسیاری از آنها ریشه در فرهنگ و اندیشه غربی دارند و ممکن است گاه با آنچه که در کشور ما وجود دارد در تعارض باشند. لذا ترجمه این کتاب به معنای تأیید کامل همه مطالب مطرح شده در آن یا امکان انطباق کامل بحث‌ها، با شرایط و مقتضیات کشور ایران نیست و لذا لازم است این نکته مورد توجه قرار گیرد که در ابتدا، قصد بر این بود که همزمان با ترجمه، در باورقی کتاب نیز نسبت به مقایسه قوانین و مقررات کشور با سند اقدام گردد که با توجه به افزایش بیش از حد حجم کتاب از این کار خودداری شد و امید است این مقایسه در قالب اثر مستقل دیگری صورت پذیرد که البته با توجه به انجام طرح گسترده‌ای در مرکز آموزشی پژوهشی سازمان زندان‌ها در خصوص بازنگری در سیاست‌ها و راهکارهای سازمان زندان‌ها، این امر به نحو شایسته‌تر و عمیق‌تری در حال انجام است که اسباب خوشحالی است.

اما آنچه که مهم است، روح انسان دوستانه حاکم بر این سند در خور توجه است که در این زمینه نیز بیان شد که چنین اندیشه‌های انسان دوستانه و نوع دوستانه‌ای را هم در میان سخنان مقامات و مسئولان عالی قضایی می‌توان دید و هم این که ریشه‌های چنین تفکری در فرهنگ غنی ایرانی اسلامی هویدا است.

سعادت بزرگی است که پایان کار ترجمه این کتاب و نگارش پیشگفتار آن مصادف با سالروز تولد امیر مؤمنان حضرت علی (ع) است و شایسته است جهت تبرک، کلامی از ایشان آورده شود که تأمل در مفهوم آن نشان می‌دهد که بین کلام ایشان و روح حاکم بر این سند، تا چه اندازه قرابت می‌توان یافت. ایشان در نامه خود به مالک اشتر می‌فرمایند:

«ای مالک، مردم همه مانند تو بشرند. همچنان که تو در زندگی از لغزش به دور نیستی، آنها نیز بدون لغزش نخواهند بود. پس باید در آنان چنان بنگری که توقع داری خداوند در تو بنگرد.»

حال ما که روزانه دهها بار خداوند را با صفات رحمان و رحیم می‌خوانیم شایسته است در احوال آنانی که دچار لغزش‌هایی خواسته یا ناخواسته شده‌اند تأمل بیشتری نمائیم.

نگه کن در احوال زندانیان که شاید بود بی‌گناه در میان امیدوارم همه سرورانی که کتاب را مطالعه می‌نمایند هر گونه لغزش و اشتباه را به بزرگی خود ببخشند و چنانچه هر گونه نظر، توضیح و انتقاد خود را با مترجم به آدرس پست الکترونیکی togranegar@yahoo.com در میان بگذارند وی را رهین منت خویش خواهند نمود. در پایان مایلم ضمن سپاسگزاری مجدد پروردگار از شادکامی ترجمه این کتاب، وی را از زبان مولانای عاشق بخوانم که:

ای خدای پاک و بی‌انبار و یار دست‌گیر و جرم‌ما را در گذار
چون به ما بویی رسانیدی از این سرمبند این مشک را ای رب دین

۱۹ شهریور ۱۳۸۲

زنجان

فهرست تفصیلی مطالب

قسمت اول: سافتار اداری

بخش اول: اصول راهنما

۳۵	فصل اول: مدیریت منابع انسانی
۳۵	مبحث اول: مدیر اصلاح و تربیت
۳۵	گفتار اول: مدیر مؤسسه بزرگسالان
۳۵	گفتار دوم: مدیر مؤسسه نوجوانان
۳۶	مبحث دوم: کارکنان زندان - گزینش، آموزش، هدایت
۳۶	گفتار اول: کارکنان مؤسسه بزرگسالان
۳۶	بند اول: کلیات
۳۷	بند دوم: کارکنان پزشکی
۳۷	بند سوم: اختصاص کارکنان زن برای زندانیان زن
۳۸	بند چهارم: قواعد رفتار حرفه‌ای
۴۳	گفتار دوم: کارکنان مؤسسه نوجوانان
۴۳	بند اول: کلیات
۴۵	بند دوم: قواعد رفتار
۴۶	فصل دوم: پذیرش و ثبت
۴۶	مبحث اول: کلیات
۴۶	مبحث دوم: ثبت پذیرش
۴۷	مبحث سوم: نگهداری اموال زندانی
۴۸	مبحث چهارم: نوجوانان
۵۰	مبحث پنجم: طبقه بندی زندانیان
۵۰	فصل سوم: پرونده زندانیان
۵۰	مبحث اول: کلیات
۵۰	مبحث دوم: پرونده زندانیان نوجوان
۵۱	فصل چهارم: استرداد زندانیان خارجی
۵۱	مبحث اول: اصول کلی
۵۲	مبحث دوم: توصیه‌های مرتبط
۵۲	مبحث سوم: قواعد اجرایی
۵۳	مبحث چهارم: اجرا و اغماض

۵۴	فصل پنجم: مرگ زندانی
۵۴	مبحث اول: کلیات
۵۴	مبحث دوم: مرگ زندانی نوجوان
۵۵	فصل ششم: آزادی زندانیان
	بخش دوم: سیاست زندان پیشنهادی
۵۸	فصل اول: مدیریت منابع انسانی
۵۸	مبحث اول: آموزش و صلاحیت‌های شغلی
۵۸	گفتار اول: آموزش نیروی انسانی
۵۸	بند اول: سیاست سازمان زندان
۵۹	بند دوم: اطلاع‌رسانی دوره‌های آموزشی
۵۹	بند سوم: اطلاعات استاندارد
۵۹	بند چهارم: ارتقاء
۶۰	بند پنجم: نظارت بر آموزش
۶۰	گفتار دوم: انجام وظیفه کارکنان، سنجش و ارزشیابی
۶۰	مبحث دوم: پرونده‌های کارکنان
۶۰	گفتار اول: سوابق آموزشی و پیشرفت فردی
۶۱	گفتار دوم: پرونده‌های عمومی
۶۱	گفتار سوم: پرونده‌های راکد
۶۲	مبحث سوم: روند انجام سیاست زندانبانی و بهبود آن
۶۲	مبحث چهارم: مقررات مربوط به پوشش و هیئت ظاهری کارکنان زندان‌ها
۶۲	گفتار اول: کلیات
۶۳	گفتار دوم: کارکنان همسان پوش
۶۳	بند اول: کلیات
۶۴	بند دوم: وضعیت موی سر
۶۴	بند سوم: ریش و سبیل
۶۴	بند چهارم: کلاه
۶۴	بند پنجم: کراوات
۶۴	بند ششم: پیراهن
۶۵	بند هفتم: بلوز
۶۵	بند هشتم: ژاکت گشت زنی
۶۵	بند نهم: لباس ورزشی
۶۵	بند دهم: دامن و شلوار
۶۵	بند یازدهم: کفش

بند دوازدهم: نشان رسمی.....	۶۵
گفتار سوم: کارکنان غیر همسان پوش.....	۶۶
گفتار چهارم: افسران آموزش کارکنان.....	۶۶
بند اول: لباس های معمولی.....	۶۶
بند دوم: شرایط پوشش.....	۶۶
بند سوم: وضعیت موی سر.....	۶۶
بند چهارم: ریش و سبیل.....	۶۶
فصل دوم: پذیرش و ثبت.....	۶۷
مبحث اول: پذیرش زندانیان.....	۶۷
گفتار اول: اسناد پذیرش.....	۶۷
گفتار دوم: حکم بازداشت.....	۶۸
گفتار سوم: احکام ناظر بر یک مرکز اصلاحی تربیتی معین.....	۶۸
مبحث دوم: تفسیر احکام.....	۶۸
گفتار اول: کلیات.....	۶۸
گفتار دوم: احکام دارای ابهام.....	۶۹
گفتار سوم: تفسیر احکام توقیف مرتبط با جزای نقدی.....	۶۹
گفتار چهارم: قرار ارجاع به زندان یا تمدید بازداشت موقت.....	۷۰
گفتار پنجم: اعلام پس از ارجاع به دادرسی.....	۷۰
گفتار ششم: حکم حبس در هنگام محکومیت.....	۷۰
گفتار هفتم: دستور تحت نظر بودن زندانی.....	۷۱
گفتار هشتم: اجرای احکام.....	۷۱
گفتار نهم: نامه قاضی جهت تفسیر احکام.....	۷۱
گفتار دهم: درخواست رونوشت حکم.....	۷۱
مبحث سوم: وظایف ناظران ثبت.....	۷۲
مبحث چهارم: فرایند ثبت.....	۷۲
گفتار اول: تأییدیه پزشکی.....	۷۲
گفتار دوم: زمان پذیرش.....	۷۳
گفتار سوم: بازرسی زندانی.....	۷۳
گفتار چهارم: بررسی سوابق زندانی.....	۷۳
گفتار پنجم: شماره زندانی.....	۷۴
گفتار ششم: زندانی تحت درمان.....	۷۴
گفتار هفتم: بررسی وضعیت مهاجرت.....	۷۴
گفتار هشتم: انگشت نگاری زندانیان محکوم.....	۷۴

گفتار نهم: پیشینه کیفری زندانیان منتظر محاکمه	۷۵
مبحث پنجم: اطلاع رسانی به زندانیان، هنگام پذیرش	۷۵
مبحث ششم: توزیع لباس و ملافه	۷۶
مبحث هفتم: وسایل شخصی زندانی	۷۶
گفتار اول: کلیات	۷۶
گفتار دوم: پذیرش وسایل شخصی زندانی	۷۶
گفتار سوم: نگهداری متعلقات شخصی توسط زندانی	۷۷
گفتار چهارم: فرم‌های مربوط به وسایل شخصی	۷۷
گفتار پنجم: انتقال زندانی به دادگاهی در مسافت دور	۷۹
گفتار ششم: نگهداری وسایل شخصی زندانی هنگام آزادی، فرار یا انتقال	۷۹
گفتار هفتم: توقیف وسایل زندانی به وسیله پلیس یا نهادهای دیگر	۸۰
گفتار هشتم: تصرف لباس‌ها و وسایل شخصی رها شده	۸۰
گفتار نهم: نیاز به ثبت و مستند کردن اقدامات انجام شده	۸۰
فصل سوم: پرونده‌های زندانی	۸۱
مبحث اول: کلیات	۸۱
مبحث دوم: پرونده‌های پیشرفت	۸۳
گفتار اول: هدف	۸۳
گفتار دوم: پرونده‌های اختصاری	۸۳
بند اول: سوابق فعالیت	۸۳
بند دوم: فرم‌های پیشرفت	۸۴
گفتار سوم: مرور پرونده‌ها	۸۴
گفتار چهارم: مراقبت از پرونده‌ها	۸۴
گفتار پنجم: گزارش اختصاری نهایی هنگام آزادی زندانی	۸۴
مبحث سوم: تهیه محتویات پرونده	۸۵
مبحث چهارم: دسترسی به پرونده‌ها	۸۵
مبحث پنجم: جابجایی پرونده‌ها	۸۶
مبحث ششم: شرایط جابجایی پرونده‌ها	۸۷
مبحث هفتم: حفاظت از اطلاعات محرمانه	۸۷
مبحث هشتم: خارج کردن پرونده‌ها از مؤسسه	۸۷
مبحث نهم: انتقال پرونده‌ها به یک مرکز اصلاحی تربیتی دیگر	۸۷
گفتار اول: انتقال پرونده‌ها	۸۷
گفتار دوم: حمل و نقل پرونده‌ها	۸۸
گفتار سوم: انتقال به زندان فاقد امکانات پزشکی	۸۸

۸۸	گفتار چهارم: ارسال پرونده‌ها هنگام انتقال اضطراری
۸۸	مبحث دهم: بایگانی پرونده‌های راکد
۸۹	مبحث یازدهم: نگهداری محتویات پرونده‌ها
۸۹	مبحث دوازدهم: بازیابی پرونده‌های راکد
۹۰	مبحث سیزدهم: طبقه بندی امنیتی پرونده‌ها
۹۰	مبحث چهاردهم: اطلاعات پرونده: گردآوری، نگهداری، افشاء
۹۰	گفتار اول: تحصیل اطلاعات مربوط به بزهکار
۹۰	گفتار دوم: فراهم نمودن اطلاعات برای هیئت‌های آزادی مشروط
۹۱	گفتار سوم: افشای اطلاعات به بزه دیدگان
۹۱	فصل چهارم: نقل و انتقالات
۹۱	مبحث اول: تعریف
۹۲	مبحث دوم: معیارها و ضوابط استقرار و انتقال زندانی
۹۲	مبحث سوم: انتقال مدیریت مجازات
۹۳	مبحث چهارم: انتقال اداری
۹۳	مبحث پنجم: مقامات صلاحیتدار برای انتقال
۹۳	مبحث ششم: مشاوره
۹۳	مبحث هفتم: انتقال اضطراری
۹۳	مبحث هشتم: انتقال مستقیم توسط کلانتری از دادگاه
۹۴	مبحث نهم: انتقال به زندان دیگر
۹۴	مبحث دهم: زندانیان خودکشی کننده یا خشن
۹۴	مبحث یازدهم: فرم گزارش انتقال
۹۴	مبحث دوازدهم: انتقال پرونده‌ها
۹۴	مبحث سیزدهم: انتقال نوجوانان
۹۵	فصل پنجم: مرگ زندانی
۹۵	مبحث اول: احتمال مرگ
۹۵	مبحث دوم: حفظ صحنه مرگ
۹۵	مبحث سوم: بررسی‌های پزشکی قانونی
۹۵	گفتار اول: هدف
۹۶	گفتار دوم: لزوم ارائه گزارش به بازرس ویژه قتل عمد
۹۶	مبحث چهارم: گروه تحقیق و بازرسی
۹۶	مبحث پنجم: گزارشات
۹۶	مبحث ششم: عکسبرداری
۹۷	مبحث هفتم: خودکشی

۹۷	مبحث هشتم: به خاک سپاری
۹۷	مبحث نهم: متعلقات شخصی
۹۸	فصل ششم: آزادی زندانی
۹۸	مبحث اول: آزادی زندانی از حبس
۹۸	مبحث دوم: جواز آزادی
۹۸	مبحث سوم: زمان آزادی
۹۸	مبحث چهارم: آزادی در روز یکشنبه و تعطیلات رسمی
۹۹	مبحث پنجم: هزینه سفر
۹۹	مبحث ششم: بیماری در زمان آزادی
۹۹	مبحث هفتم: تحویل لباس و ملافه در هنگام آزادی
۹۹	مبحث هشتم: بازگرداندن متعلقات شخصی
۱۰۱	مبحث نهم: حکم تعلیق مراقبتی
۱۰۱	مبحث دهم: اعلام به پلیس

قسمت دوم: مدیریت زندانی

بخش اول: اصول راهنما

۱۰۳	فصل اول: اصول راهنما برای مدیریت زندانیان
۱۰۳	مبحث اول: حمایت از جامعه، باز پروری و ادغام اجتماعی بزهکاران
۱۰۴	مبحث دوم: انطباق با ساختار اجتماعی
۱۰۴	فصل دوم: طبقه بندی زندانیان
۱۰۴	مبحث اول: طبقه بندی و فردی کردن رفتار
۱۰۴	گفتار اول: کلیات
۱۰۵	گفتار دوم: جداسازی گروه‌ها
۱۰۵	بند اول: اشخاص مجکوم و غیر مجکوم
۱۰۵	بند دوم: مردان و زنان
۱۰۶	بند سوم: بزهکاران مدنی و کیفری
۱۰۶	بند چهارم: زندانیان جوان و بزرگسال
۱۰۶	گفتار سوم: استقرار یا طبقه بندی در حداقل فضای محدود کننده
۱۰۷	فصل سوم: طرح ریزی مجازات
۱۰۷	فصل چهارم: برنامه های اصلاحی و تربیتی و رفتار با بزهکاران
۱۰۷	مبحث اول: اهداف رفتار
۱۰۷	مبحث دوم: انواع مساعدت

۱۰۷	گفتار اول: کلیات
۱۰۸	گفتار دوم: به خدمت گرفتن متخصصان اصلاح و تربیت
۱۰۸	مبحث سوم: آموزش
۱۰۸	گفتار اول: برنامه‌های آموزشی
۱۰۹	گفتار دوم: متون آموزشی
۱۰۹	مبحث چهارم: تفریح و سرگرمی
۱۱۰	مبحث پنجم: برنامه‌های کاری
۱۱۰	گفتار اول: تدارک برنامه‌های کاری
۱۱۰	گفتار دوم: هدف برنامه‌های کاری
۱۱۰	گفتار سوم: شرایط کار
۱۱۰	بند اول: کلیات
۱۱۱	بند دوم: دستمزد
۱۱۱	بند سوم: اداره زندان و مرخصی کاری
۱۱۲	بند چهارم: بهداشت و ایمنی
۱۱۲	مبحث ششم: پیش‌بینی برنامه‌های مذهبی
۱۱۳	مبحث هفتم: روابط اجتماعی
۱۱۳	گفتار اول: ایجاد شرایط مساعد برای ادغام مجدد اجتماعی
۱۱۳	گفتار دوم: برقراری روابط اجتماعی و حفظ آن
۱۱۳	بند اول: کلیات
۱۱۴	بند دوم: ملاقات‌ها و مکاتبات
۱۱۴	مبحث هشتم: امتیازات
۱۱۴	مبحث نهم: آزادی و مراقبت‌های پس از خروج
۱۱۴	گفتار اول: آزادی مشروط
۱۱۴	گفتار دوم: آزادی عمومی
۱۱۵	فصل پنجم: برنامه‌های جوانان
۱۱۵	مبحث اول: دیدگاه‌های بنیادین
۱۱۸	مبحث دوم: قضاوت و اتخاذ تصمیم
۱۱۸	گفتار اول: کلیات
۱۲۰	گفتار دوم: اجتناب از تأخیر غیر ضروری
۱۲۰	مبحث سوم: اهداف نگهداری در مؤسسات
۱۲۱	مبحث چهارم: انطباق با ترتیبات اجتماعی
۱۲۱	مبحث پنجم: جداسازی و فردی کردن رفتار
۱۲۳	مبحث ششم: طبقه بندی و استقرار

۱۲۴	مبحث هفتم: تدارک برنامه‌ها
۱۲۴	گفتار اول: کلیات
۱۲۵	گفتار دوم: بازداشت در طول دوران محاکمه
۱۲۵	گفتار سوم: مساعدت در حین اجرای مجازات
۱۲۵	بند اول: کلیات
۱۲۶	بند دوم: آموزش
۱۲۷	بند سوم: کار
۱۲۸	بند چهارم: تفریح و سرگرمی
۱۲۸	بند پنجم: مذهب
۱۲۹	بند ششم: مراقبت‌های پزشکی
۱۳۰	مبحث هشتم: ارتباط با کل جامعه
۱۳۰	مبحث نهم: برنامه‌های ادغام اجتماعی
۱۳۱	مبحث دهم: تدابیر پس از خروج
۱۳۲	مبحث یازدهم: پژوهش، برنامه‌ریزی، تدوین سیاست و ارزیابی
۱۳۳	فصل ششم: زندانیان خارجی
۱۳۴	فصل هفتم: اقدامات جایگزین حبس
۱۳۴	مبحث اول: اصول عمومی
۱۳۴	گفتار اول: اهداف بنیادین
۱۳۴	مبحث دوم: هدف اقدامات جایگزین حبس
۱۳۵	مبحث سوم: تضمینات قانونی
۱۳۶	مبحث چهارم: تمهیدات پس از محکومیت
۱۳۷	مبحث پنجم: اجرای اقدامات جایگزین حبس
۱۳۷	گفتار اول: نظارت
۱۳۷	گفتار دوم: مدت
۱۳۷	گفتار سوم: شرایط
۱۳۸	گفتار چهارم: مراحل مربوط به نحوه رفتار
۱۳۹	گفتار پنجم: امور انضباطی و نقض شرایط
۱۳۹	مبحث ششم: نیروی انسانی
۱۳۹	گفتار اول: استخدام
۱۴۰	گفتار دوم: آموزش نیروی انسانی
۱۴۰	مبحث هفتم: افراد داوطلب و سایر منابع اجتماعی
۱۴۰	گفتار اول: مشارکت عمومی
۱۴۱	گفتار دوم: درک و همکاری عمومی

۱۴۱	گفتار سوم: افراد داوطلب
	بخش دوم: سیاست زندان پیشنهادی
۱۴۳	فصل اول: سیاست مدیریت زندانی
۱۴۳	مبحث اول: تعریف
۱۴۳	مبحث دوم: مسئولیت‌های کارکنان اصلاحی و تربیتی
۱۴۴	فصل دوم: طبقه بندی زندانیان
۱۴۴	مبحث اول: طبقه بندی داخلی
۱۴۴	مبحث دوم: فرآیند طبقه بندی
۱۴۴	گفتار اول: مهلت زمانی
۱۴۴	گفتار دوم: منابع
۱۴۵	گفتار سوم: مصاحبه‌ها
۱۴۵	بند اول: کلیات
۱۴۵	بند دوم: آگاه ساختن بزهکار
۱۴۶	بند سوم: ماهیت مصاحبه
۱۴۶	بند چهارم: اطلاعات مرتبط
۱۴۶	بند پنجم: نتیجه
۱۴۷	گفتار چهارم: گزارش
۱۴۷	بند اول: محتوا (پیشنهاد ۱)
۱۴۷	بند دوم: محتوا (پیشنهاد ۲)
۱۴۸	گفتار پنجم: بازنگری در طبقه بندی
۱۴۹	مبحث سوم: مسئولیت‌های افسران طبقه بندی
۱۴۹	مبحث چهارم: مسئولیت‌های تحلیل گران برنامه
۱۵۰	مبحث پنجم: معیارهای ارجاع زندانیان
۱۵۰	گفتار اول: اصول راهنما
۱۵۰	گفتار دوم: معیارهای ارجاع زندانیان به مراکز بسته
	گفتار سوم: معیارهای ارجاع مستقیم زندانیان به مراکز اصلاحی تربیتی اجتماعی
۱۵۳	مبحث ششم: طبقه بندی مجدد
۱۵۳	گفتار اول: اهداف
۱۵۴	گفتار دوم: فرآیند
۱۵۵	گفتار سوم: معیارهای ارجاع مجدد زندانیان به مراکز اصلاحی تربیتی اجتماعی
۱۵۵	فصل سوم: طرح ریزی مجازات
۱۵۵	مبحث اول: کلیات

۱۵۶	مبحث دوم: انتشار اطلاعات
۱۵۶	مبحث سوم: تدوین برنامه‌ها
۱۵۶	فصل چهارم: برنامه‌های اصلاحی، تربیتی
۱۵۶	مبحث اول: برنامه‌های آموزشی
۱۵۶	گفتار اول: کتابخانه
۱۵۶	بند اول: اهداف ایجاد کتابخانه
۱۵۷	بند دوم: کتابدار
۱۵۷	بند سوم: الگویی جهت ساعت‌های کاری کتابخانه
۱۵۸	بند چهارم: مقررات کتابخانه
۱۵۹	گفتار دوم: برنامه‌های هنری و صنایع دستی
۱۵۹	بند اول: برنامه
۱۵۹	بند دوم: اجازه تفنن
۱۶۰	بند سوم: محدودیت‌های منطقه کاری
۱۶۰	بند چهارم: نظارت بر فروشگاه وسایل هنری و تفریحی
۱۶۰	بند پنجم: الگویی برای ساعات فعالیت‌های هنری و تفریحی
۱۶۰	بند ششم: عرضه محصولات ساخته شده
۱۶۱	بند هفتم: نگهداری
۱۶۱	بند هشتم: اقدامات امنیتی
۱۶۲	بند نهم: اقدامات ایمنی
۱۶۲	بند دهم: محدودیت‌ها
۱۶۲	مبحث سوم: فعالیت‌های تفریحی
۱۶۳	گفتار اول: کلیات
۱۶۳	گفتار دوم: اجرای برنامه
۱۶۴	گفتار سوم: ارتباط با سایر بخش‌ها
۱۶۵	گفتار چهارم: اقدامات اضطراری
۱۶۵	مبحث چهارم: برنامه‌های کاری
۱۶۵	گفتار اول: اهداف
۱۶۶	گفتار دوم: طبقه بندی
۱۶۶	گفتار سوم: استقرار
۱۶۶	گفتار چهارم: بازنگری استقرار
۱۶۷	گفتار پنجم: حق الزحمه کار
۱۶۷	مبحث پنجم: برنامه‌های مذهبی
۱۶۷	گفتار اول: دسترسی به افراد روحانی و مشاوران مذهبی

گفتار دوم: فرد روحانی.....	۱۶۸
بند اول: مسئولیت های فرد روحانی.....	۱۶۸
بند دوم: ارتباطات.....	۱۶۸
بند سوم: حضور.....	۱۶۸
گفتار چهارم: پرستشگاه و روحانیان مرتبط با مراسم مذهبی.....	۱۶۹
بند پنجم: آموزش های مذهبی.....	۱۷۰
بند ششم: جلب مشارکت جامعه.....	۱۷۰
بند هفتم: ادغام برنامه های مذهبی.....	۱۷۱
مبحث ششم: مداخله افراد داوطلب.....	۱۷۱
گفتار اول: اهداف مداخله افراد داوطلب.....	۱۷۲
گفتار دوم: مداخله داوطلبان.....	۱۷۲
گفتار سوم: پیشنهاداتی برای گروه های داوطلب.....	۱۷۲
گفتار چهارم: اشخاص رابط.....	۱۷۳
گفتار پنجم: بررسی های امنیتی.....	۱۷۳
گفتار ششم: برنامه راهنما.....	۱۷۴
فصل پنجم: مدیریت مجازات بزهکاران جوان.....	۱۷۴
مبحث اول: مدیر مورد.....	۱۷۴
مبحث دوم: دخالت کارکنان.....	۱۷۵
گفتار اول: افسر تعلیق مراقبتی.....	۱۷۵
مبحث سوم: برنامه های آموزشی و تفریحی.....	۱۷۶
گفتار اول: برنامه های آموزشی.....	۱۷۶
بند اول: ارتباطات.....	۱۷۶
گفتار دوم: دسترسی برابر به برنامه های آموزشی.....	۱۷۷
گفتار سوم: فعالیت های تفریحی و اوقات فراغت.....	۱۷۷
مبحث چهارم: ملاقات ها.....	۱۷۸
مبحث پنجم: برنامه های بازپروری.....	۱۷۸
مبحث ششم: بازنگری مجازات.....	۱۷۹
مبحث هفتم: نوجوانان متحمل مجازات در مراکز اصلاحی و تربیتی بزرگسالان.....	۱۷۹
گفتار اول: پذیرش.....	۱۷۹
گفتار دوم: اطلاعات مربوط به جوان.....	۱۸۰
گفتار سوم: اجازه انتقال جوانان ۱۸ ساله به مؤسسات بزرگسالان.....	۱۸۰
گفتار چهارم: مسئولیت مدیر مورد.....	۱۸۱
گفتار پنجم: بازگشت به مرکز نگهداری نوجوانان.....	۱۸۲

۱۸۲	گفتار ششم: انتقال حوزه صلاحیت
۱۸۳	گفتار هفتم: سیاست کلی
۱۸۴	بند اول: موارد استثناء
۱۸۴	مبحث هشتم: بازنگری پرونده پیشرفت

قسمت سوم: حقوق زندانی و رفتار با زندانیان

بخش اول: اصول راهنما

۱۸۷	فصل اول: حقوق عمومی زندانیان
۱۸۷	مبحث اول: حق رفتار انسانی
۱۸۸	مبحث دوم: حق برابری یارهایی از تبعیض
۱۹۰	مبحث سوم: استفاده از حداقل اقدامات محدودکننده
۱۹۰	مبحث چهارم: حق زندگی، آزادی، امنیت
۱۹۰	گفتار اول: حق ذاتی زندگی
۱۹۱	گفتار دوم: مجازات اعدام
۱۹۳	مبحث پنجم: حمایت در برابر شکنجه و بدرفتاری
۱۹۳	گفتار اول: تعریف
۱۹۴	گفتار دوم: حق حمایت در برابر شکنجه
	گفتار سوم: حمایت در برابر استفاده از اظهارات به دست آمده تحت شکنجه
۱۹۵	
۱۹۶	گفتار چهارم: مسئولیت دولت
۱۹۹	گفتار پنجم: حق طرح شکایت
۲۰۱	گفتار ششم: حق جبران
	مبحث ششم: حقوق ناظر بر استفاده از زور، سلاح گرم و محدودیت‌های فیزیکی
۲۰۱	
۲۰۱	مبحث هفتم: محدودیت اقدامات انضباطی
۲۰۱	فصل دوم: حقوق قانونی
۲۰۲	مبحث اول: کلیات
۲۰۳	مبحث دوم: حقوق در هنگام بازداشت
۲۰۴	مبحث سوم: بازجویی
۲۰۵	مبحث چهارم: حق تماس با جهان خارج
۲۰۶	مبحث پنجم: حق مشاوره حقوقی و توسل به قانون
۲۰۸	مبحث ششم: حق دادرسی عادلانه و بدون تأخیر

۲۱۱	مبحث هفتم: حق دریافت خسارت جهت بازداشت غیر قانونی
۲۱۲	فصل سوم: حقوق در طول دوران حبس
۲۱۲	مبحث اول: وظایف مقامات و مأموران دولتی
۲۱۲	مبحث دوم: حق آگاهانیده شدن
۲۱۳	مبحث سوم: حق طرح شکایت
۲۱۳	مبحث چهارم: حق بازرسی مستقل
۲۱۴	مبحث پنجم: حق دریافت خسارت در صورت تجاوز به حقوق
۲۱۴	مبحث ششم: ملاقات‌ها و مکاتبات
۲۱۶	مبحث هفتم: حق خلوت و محرمانگی
۲۱۶	مبحث هشتم: حق درک زبان
۲۱۷	مبحث نهم: حقوق مذهبی
۲۱۸	مبحث دهم: آموزش و فرهنگ
۲۱۸	مبحث یازدهم: تفریح و سرگرمی
۲۱۸	مبحث دوازدهم: اقامت
۲۲۰	مبحث سیزدهم: بهداشت، پوشاک و تغذیه
۲۲۰	مبحث چهاردهم: حمایت در برابر ناپدید شدن اجباری و پیشگیری از این امر
۲۲۲	مبحث پانزدهم: تضمینات اجرایی علیه ناپدید شدن اجباری
۲۲۵	مبحث شانزدهم: حمایت در برابر اعدام‌های بدون محاکمه
۲۲۵	گفتار اول: پیشگیری
۲۲۶	گفتار دوم: تحقیقات
۲۲۹	گفتار سوم: رویه‌های قانونی
۲۳۰	مبحث هفدهم: ادغام مجدد و آزادی
۲۳۰	فصل چهارم: حقوق گروه‌های خاص
۲۳۰	مبحث اول: زندانیان دارای جنون و بیماریهای روانی
۲۳۱	مبحث دوم: زندانیان بازداشتی یا منتظر محاکمه
۲۳۱	گفتار اول: حقوق عمومی
۲۳۱	گفتار دوم: جداسازی از زندانیان محکوم
۲۳۲	گفتار سوم: تمهیدات خاص
۲۳۴	مبحث سوم: حقوق زنان
۲۳۵	مبحث چهارم: رفتار با زندانیان خارجی
۲۳۶	مبحث پنجم: حقوق زندانیان مدنی
۲۳۷	مبحث ششم: حقوق خانواده زندانی
۲۳۷	گفتار اول: حقوق خانواده هنگام ناپدید شدن، آسیب یا مرگ زندانی

۲۳۷	گفتار دوم: حق خانواده زندانی جهت دریافت کمک
۲۳۸	فصل پنجم: عدالت ویژه نوجوانان
۲۳۸	مبحث اول: حقوق عمومی
۲۳۸	گفتار اول: کاربرد حداقل قواعد استاندارد برای رفتار با زندانیان
۲۳۸	گفتار دوم: استفاده حداقل از مؤسسات نگهداری
۲۴۰	گفتار سوم: بازداشت در طول دادرسی
۲۴۲	گفتار چهارم: حق رفتار برابر یا آزادی از تبعیض
۲۴۲	گفتار پنجم: حق زندگی، آزادی و امنیت
۲۴۲	بند اول: کلیات
۲۴۴	بند دوم: مجازات اعدام
۲۴۴	گفتار ششم: محدودیت بازدارنده های بدنی و استفاده از زور
۲۴۵	گفتار هفتم: اصول راهنما در قضاوت و اتخاذ تصمیم
۲۴۶	گفتار هشتم: پذیرش و ثبت
۲۴۷	مبحث دوم: حقوق قانونی
۲۴۸	مبحث سوم: حقوق در طی بازداشت و حبس
۲۴۸	گفتار اول: حق رفتار جداگانه
۲۴۹	گفتار دوم: حق بازرسی مستقل: بازرسی مؤسسات نگهداری نوجوانان
۲۵۱	گفتار سوم: محیط فیزیکی و محل سکونت
۲۵۲	گفتار چهارم: آموزش، دوره های حرفه آموزی و کار
۲۵۲	گفتار پنجم: تفریح
۲۵۲	گفتار ششم: مذهب
۲۵۳	گفتار هفتم: بهداشت و مراقبت های پزشکی
۲۵۳	گفتار هشتم: اعلام حبس، انتقال، بیماری، آسیب و مرگ
۲۵۴	گفتار نهم: تماس با جهان خارج
۲۵۵	گفتار دهم: بازرسی ها و شکایات
۲۵۶	گفتار یازدهم: حریم خصوصی
	بخش دوم: سیاست زندان پیشنهادی
۲۵۹	فصل اول: حقوق قانونی
۲۵۹	مبحث اول: حقوق هنگام دستگیری
۲۶۰	مبحث دوم: بازجویی
۲۶۰	مبحث سوم: حق مشاوره حقوقی
۲۶۱	مبحث چهارم: رویه های تجدید نظر خواهی
۲۶۱	گفتار اول: تهیه در خواست تجدید نظر

۲۶۱	گفتار دوم: آگاه سازي در خصوص تجديد نظر
۲۶۱	گفتار سوم: اعلام نتايج تجديد نظر خواهي
۲۶۲	فصل دوم: حقوق در طي دوران حبس
۲۶۲	مبحث اول: ملاقات ها
۲۶۲	گفتار اول: نکات کلي
۲۶۲	گفتار دوم: انواع ملاقات ها
۲۶۳	گفتار سوم: نحوه ملاقات ها
۲۶۳	گفتار چهارم: زمان ملاقات
۲۶۴	گفتار پنجم: رويه هاي مربوط به ملاقات
۲۶۴	بند اول: مسئوليت هاي هماهنگ کننده
۲۶۴	بند دوم: درخواست هاي ملاقات
۲۶۴	بند سوم: نظارت
۲۶۵	بند چهارم: محدوديت هاي ملاقات
۲۶۵	گفتار ششم: ملاقات هاي خانوادگي خصوصي
۲۶۵	بند اول: رويه هاي مربوط به ملاقات هاي خانوادگي خصوصي
۲۶۶	بند دوم: ضوابط مربوط به ملاقات هاي خانوادگي خصوصي
۲۶۷	بند سوم: دفعات و مدت زمان ملاقات ها
۲۶۷	بند چهارم: تعداد مجاز ملاقات کنندگان
۲۶۷	بند پنجم: باز پي گيري وقت ملاقات
۲۶۷	بند ششم: موارد مجاز در ملاقات هاي خصوصي خانوادگي
۲۶۸	بند هفتم: مقررات ناظر بر ملاقات خصوصي خانوادگي
۲۶۹	گفتار هفتم: شناسايي و پذيرش ملاقات کنندگان
۲۶۹	گفتار هشتم: تابلو شرايط ملاقات
۲۶۹	گفتار نهم: اخطار به ملاقات کنندگان
۲۷۰	گفتار دهم: تهديدات کوچک يا بزرگ
۲۷۰	گفتار يازدهم: تعليق
۲۷۰	بند اول: کليات
۲۷۱	گفتار سيزدهم: ناحيه ملاقات
۲۷۲	مبحث دوم: مکاتبات
۲۷۲	گفتار اول: تعريف
۲۷۲	گفتار دوم: دسته بندي مکاتبات
۲۷۳	گفتار سوم: نسخه برداري
۲۷۳	گفتار چهارم: منابع مکتوب و تصويري

۲۷۳	مبحث سوم: حقوق مذهبی
۲۷۳	گفتار اول: کلیات
۲۷۵	گفتار دوم: وسایل مذهبی
۲۷۵	بند اول: پوشش سر
۲۷۶	بند دوم: لباس‌های آئینی
۲۷۶	گفتار سوم: برنامه غذایی خاص
۲۷۶	گفتار چهارم: پیش‌بینی فضای پرستش
۲۷۶	مبحث چهارم: حقوق پزشکی و بهداشتی
۲۷۶	گفتار اول: حمایت در برابر اقدامات پزشکی مضر
۲۷۷	گفتار دوم: آزمایش مصرف مواد مخدر
۲۷۷	بند اول: داوطلبانه بودن
۲۷۷	بند دوم: ممانعت از انجام آزمایش
۲۷۷	گفتار سوم: معاینه زندانیان توسط پزشکان خصوصی
۲۷۷	گفتار چهارم: اعتصاب غذای زندانی
۲۷۷	بند اول: تعریف
۲۷۸	بند دوم: حق اعتصاب غذا
۲۷۸	گفتار پنجم: بهداشت فردی
۲۷۹	مبحث پنجم: اقامت
۲۷۹	گفتار اول: کلیات
۲۸۰	گفتار دوم: زندانیان مقیم واحدهای مجزا
۲۸۰	گفتار سوم: نظارت خصوصی و الکترونیکی
۲۸۰	مبحث ششم: بازرسی‌ها

قسمت چهارم: امنیت

بخش اول: اصول راهنما

۲۸۵	فصل اول: سیاست استفاده از زور
۲۸۵	مبحث اول: اصول راهنما برای استفاده از زور و محدودیت‌های فیزیکی
۲۸۵	گفتار اول: کلیات
۲۹۰	گفتار دوم: فرآیند گزارش دهی و بازنگری
۲۹۱	گفتار سوم: حقوق قانونی افراد متأثر از کاربرد زور و سلاح‌های گرم
۲۹۱	گفتار چهارم: نوجوانان و استفاده از زور
۲۹۱	مبحث دوم: آموزش افسران زندان

۲۹۲	مبحث سوم: شیوه‌های کاربرد زور
۲۹۳	فصل دوم: سطوح امنیت
۲۹۳	فصل سوم: نقل مکان زندانیان
	بخش دوم: سیاست زندان پیشنهادی
۲۹۵	فصل اول: استفاده از زور
۲۹۵	مبحث اول: تعریف
۲۹۵	مبحث دوم: مجوز استفاده از زور
۲۹۶	مبحث سوم: رفتار با نوجوانان
۲۹۷	مبحث چهارم: مسئولیت
۲۹۷	مبحث پنجم: قضاوت درست در کاربرد زور
۲۹۷	مبحث ششم: شرایط ایجاب کننده کاربرد زور
۲۹۷	مبحث هفتم: میزان زور
۲۹۸	مبحث هشتم: استفاده از زور منجر به آسیب جسمانی
۲۹۸	مبحث نهم: گزارش دهی و اعلام مراتب
۲۹۸	مبحث دهم: تجهیزات فیزیکی اعمال زور و محدود سازی
۲۹۹	گفتار اول: محدود کننده‌های مجاز
۳۰۰	گفتار دوم: تجهیزات محدود کننده نوجوانان
۳۰۱	گفتار سوم: ذخیره سازی
۳۰۱	گفتار چهارم: فهرست برداری
۳۰۲	گفتار پنجم: ثبت
۳۰۲	گفتار ششم: فقدان یا سرقت
۳۰۲	فصل دوم: طبقه بندی امنیتی پرونده‌ها
۳۰۲	مبحث اول: طبقه بندی پرونده‌های زندانیان
۳۰۲	مبحث دوم: زندانیان در معرض خطر فرار
۳۰۳	مبحث سوم: زندانیان خشن
۳۰۳	مبحث چهارم: زندانیان خودکشی گرا
۳۰۴	مبحث پنجم: زندانیان روانی
۳۰۴	مبحث ششم: توقیف حمایتی
۳۰۵	مبحث هفتم: هشدار خاص
۳۰۵	مبحث هشتم: مجوز کاربرد مراقبت‌های امنیتی
۳۰۵	مبحث نهم: برچسب‌های پرونده‌ها
۳۰۶	مبحث دهم: بازبینی پرونده‌های برچسب‌دار
۳۰۶	فصل سوم: کنترل مرکزی

۳۰۷	فصل چهارم: ثبت و انتشار اطلاعات.....
۳۰۷	مبحث اول: تبادل اطلاعات حساس
۳۰۷	مبحث دوم: ثبت اطلاعات
۳۰۸	مبحث سوم: مسئولیت‌های سرپرستان.....
۳۰۸	مبحث چهارم: مسئولیت‌های کارکنان
۳۰۸	مبحث پنجم: نظام‌های ارتباطی
۳۰۸	مبحث ششم: کتابچه‌های ثبت اطلاعات
۳۰۹	فصل پنجم: سرشماری جمعیت
۳۰۹	مبحث اول: کلیات
۳۰۹	مبحث دوم: سرشماری‌های رسمی جمعیت
۳۱۰	گفتار اول: الگوی کاری برای زمانبندی سرشماری‌های رسمی
۳۱۱	مبحث سوم: سرشماری‌های غیر رسمی جمعیت
۳۱۱	گفتار اول: الگوی کاری برای زمان انجام سرشماری غیر رسمی
۳۱۲	فصل ششم: جداسازی اداری.....
۳۱۲	مبحث اول: هدف
۳۱۲	مبحث دوم: مدت زمان.....
۳۱۲	مبحث سوم: دلایل جداسازی اداری زندانیان.....
۳۱۳	مبحث چهارم: ملاحظات ناظر بر رهایی
۳۱۳	مبحث پنجم: موارد قابل بازنگری.....
۳۱۳	مبحث ششم: حضور زندانی
۳۱۴	مبحث هفتم: ملاقات الزامی رئیس زندان با زندانی
۳۱۴	مبحث هشتم: رد درخواست زندانی
۳۱۴	مبحث نهم: ملاقات با زندانی.....
۳۱۴	مبحث دهم: حقوق زندانی
۳۱۵	فصل هفتم: نظارت بر زندانیان.....
۳۱۵	مبحث اول: نواحی اقامتی.....
۳۱۵	مبحث دوم: سیستم‌های نظارتی
۳۱۶	مبحث سوم: محل استقرار افسران
۳۱۶	مبحث چهارم: نظارت بر برنامه‌ها
۳۱۷	مبحث پنجم: ممنوعیت نظارت توسط زندانیان
۳۱۷	مبحث ششم: نظارت توسط جنس مخالف.....
۳۱۷	فصل هشتم: واریسی‌ها
۳۱۷	مبحث اول: کلیات

۳۱۷	مبحث دوم: واری های دیداری
۳۱۸	مبحث سوم: بررسی های فیزیکی
۳۱۸	فصل نهم: بازرسی ها
۳۱۸	مبحث اول: بازرسی های زندانیان
۳۱۸	گفتار اول: کلیات
۳۱۸	گفتار دوم: انجام بازرسی ها
۳۱۹	گفتار سوم: بازرسی بدنی زندانی
۳۱۹	گفتار چهارم: بازرسی بی لباس زندانی
۳۱۹	گفتار پنجم: بازرسی اضطراری
۳۲۰	گفتار ششم: آگاه سازی رئیس زندان
۳۲۰	گفتار هفتم: بازرسی شکاف های بدنی
۳۲۱	گفتار هشتم: بازرسی های استثنائی
۳۲۱	گفتار نهم: زمان و دفعات بازرسی اقامتگاه های زندانیان
۳۲۱	مبحث دوم: بازرسی ملاقات کنندگان
۳۲۱	گفتار اول: هدف
۳۲۲	گفتار دوم: اعلان بازرسی ها
۳۲۲	گفتار سوم: تعریف ها
۳۲۳	گفتار چهارم: اشخاص مشمول بازرسی
۳۲۳	گفتار پنجم: تبعات کشف اشیای ممنوع
۳۲۳	گفتار ششم: ممانعت از انجام بازرسی
۳۲۴	بند اول: انصراف از رضایت
۳۲۴	بند دوم: تبعات ممانعت از انجام بازرسی
۳۲۴	گفتار هفتم: بازرسی اجمالی
۳۲۴	گفتار هشتم: بازرسی درونی
۳۲۴	گفتار نهم: هم جنس بودن در بازرسی درونی
۳۲۴	گفتار دهم: دلایل بازرسی درونی
۳۲۵	گفتار یازدهم: مجوز بازرسی درونی
۳۲۵	گفتار دوازدهم: بازرسی صغار
۳۲۵	گفتار سیزدهم: بازرسی وسایل نقلیه
۳۲۶	گفتار چهاردهم: بازرسی اشیای مذهبی دارای احترام
۳۲۶	گفتار پانزدهم: شیوه انجام بازرسی درونی
۳۲۷	گفتار شانزدهم: اختیار ضبط
۳۲۷	مبحث سوم: بازرسی کارکنان

۳۲۸	فصل دهم: ورود و خروج از سلول
۳۲۸	مبحث اول: کلیات
۳۲۸	مبحث دوم: تشکیل گروههای ورود و خروج سلول
۳۲۸	مبحث سوم: استقرار
۳۲۹	مبحث چهارم: اخطار
۳۲۹	مبحث پنجم: ترکیب گروه
۳۲۹	مبحث ششم: تجهیزات
۳۳۰	مبحث هفتم: مرور قبلی
۳۳۰	مبحث هشتم: آماده سازی ناحیه
۳۳۰	مبحث نهم: آماده سازی موضع
۳۳۰	مبحث دهم: شیوه اقدام
۳۳۱	مبحث یازدهم: همکاری زندانی
۳۳۱	مبحث دوازدهم: سرپیچی زندانی
۳۳۲	مبحث سیزدهم: بدرقه امن
۳۳۲	مبحث چهاردهم: وسایل شیمیایی
۳۳۲	مبحث پانزدهم: رفع محدود کننده ها
۳۳۲	مبحث شانزدهم: گزارش دهی
۳۳۳	فصل یازدهم: بدرقه های امنیتی
۳۳۳	مبحث اول: نکات کلی
۳۳۳	مبحث دوم: نسبت افسران به زندانیان
۳۳۳	مبحث سوم: تجهیزات محدود کننده
۳۳۴	مبحث چهارم: حمل و نقل
۳۳۴	مبحث پنجم: آگاهی اجمالی قبلی
۳۳۵	مبحث ششم: اسناد لازم
۳۳۵	فصل دوازدهم: انتقالات اضطراری
۳۳۵	مبحث اول: کلیات
۳۳۶	مبحث دوم: خلاصه انتقال
۳۳۶	فصل سیزدهم: کنترل کلیدها
۳۳۶	مبحث اول: نکات کلی
۳۳۶	مبحث دوم: قفل ها
۳۳۷	مبحث سوم: طبقه بندی امنیتی
۳۳۷	مبحث چهارم: ثبت
۳۳۸	مبحث پنجم: صلاحیت کلید داری

۳۳۸	مبحث ششم: دسترسی به اتاق کلیدها
۳۳۸	مبحث هفتم: انتقال کلیدها
۳۳۸	مبحث هشتم: بازگرداندن کلیدها
۳۳۸	مبحث نهم: بررسی
۳۳۹	مبحث دهم: مجوز نگهداری کلیدها توسط زندانیان
۳۳۹	مبحث یازدهم: کلیدهای گم یا خراب شده
۳۳۹	فصل چهاردهم: کنترل ابزارها
۳۳۹	مبحث اول: کلیات
۳۳۹	مبحث دوم: شناسایی
۳۴۰	گفتار اول: ابزارهای غیر محدود
۳۴۰	گفتار دوم: ابزارهای محدود
۳۴۰	مبحث سوم: تحویل ابزارها
۳۴۰	مبحث چهارم: فهرست ابزارها
۳۴۱	مبحث پنجم: ذخیره سازی ابزار و تجهیزات
۳۴۱	مبحث ششم: دسته بندی
۳۴۱	مبحث هفتم: ذخیره سازی و انهدام
۳۴۱	مبحث هشتم: گم شدن ابزارها
۳۴۲	مبحث نهم: خروج ابزارها و تجهیزات
۳۴۲	فصل پانزدهم: اشیای ممنوع
۳۴۲	مبحث اول: کلیات
۳۴۲	مبحث دوم: ضبط اشیای ممنوع
۳۴۳	فصل شانزدهم: کنترل مواد خطرناک
۳۴۳	مبحث اول: کلیات
۳۴۳	گفتار اول: تعریف مواد خطرناک
۳۴۳	بند اول: تعریف نخست
۳۴۳	بند دوم: تعریف جایگزین
۳۴۴	مبحث دوم: ذخیره سازی
۳۴۴	مبحث سوم: تحویل و مصرف
۳۴۵	مبحث چهارم: انبار داری و ذخیره سازی
۳۴۵	مبحث پنجم: لباس های ضد آتش دارای امکانات تنفس مصنوعی
۳۴۵	گفتار اول: اهداف
۳۴۶	گفتار دوم: هدف از به کارگیری تجهیزات
۳۴۶	گفتار سوم: کاربرد تجهیزات

۳۴۶	گفتار چهارم: آموزش افسران
۳۴۶	گفتار پنجم: باز آموزی
۳۴۷	گفتار ششم: ثبت سوابق آموزشی
۳۴۸	گفتار هفتم: در دسترس بودن افسران
۳۴۸	گفتار هشتم: استفاده مناسب از لباس‌های دارای امکانات تنفس مصنوعی
۳۴۸	گفتار نهم: کار گروهی
۳۴۸	گفتار دهم: ارتباطات گفتاری
۳۴۹	گفتار یازدهم: در اختیار داشتن لباس‌های دارای امکانات تنفس مصنوعی
۳۴۹	فصل هفدهم: کنترل سلاح‌ها یا وسایل شیمیایی
۳۴۹	مبحث اول: کلیات
۳۴۹	مبحث دوم: دسترسی به اسلحه خانه
۳۵۰	مبحث سوم: فهرست اسلحه، مهمات و لوازم شیمیایی
۳۵۰	مبحث چهارم: ثبت جابجایی
۳۵۰	مبحث پنجم: پست‌های نگهداری مسلحانه
۳۵۰	مبحث ششم: آموزش‌های لازم
۳۵۱	فصل هجدهم: مسلح و غیر مسلح کردن سلاح‌ها
۳۵۱	فصل نوزدهم: سیستم‌های مهار آتش
۳۵۱	مبحث اول: تجهیزات حفاظت در برابر آتش سوزی
۳۵۱	مبحث دوم: تجهیزات، برنامه‌ریزی و شیوه‌های مهار آتش
۳۵۲	مبحث سوم: فهرست تجهیزات مهار آتش و سیستم‌های هشدار دهنده
۳۵۲	مبحث چهارم: اعلام مراتب
۳۵۲	فصل بیستم: حوادث غیر عادی
۳۵۲	فصل بیست و یکم: وضعیت‌های اضطراری
۳۵۲	مبحث اول: فرار و رخنه از زندان
۳۵۳	گفتار اول: تعریف‌ها
۳۵۳	گفتار دوم: برنامه‌ریزی شیوه‌های مقابله با فرار
۳۵۴	گفتار سوم: پرونده‌ها
۳۵۴	مبحث دوم: سرکوب یک شورش
۳۵۴	گفتار اول: کلیات
۳۵۴	گفتار دوم: گروه‌های تاکتیکی
۳۵۵	گفتار سوم: مجوز اقدام
۳۵۵	گفتار چهارم: شیوه‌های اقدام
۳۵۵	مبحث سوم: گروگان‌گیری

۳۵۵	گفتار اول: نیروی پلیس محلی
۳۵۶	گفتار دوم: نیروهای کمکی احتمالی
۳۵۶	مبحث چهارم: بمب‌گذاری و تهدید به آن
۳۵۶	گفتار اول: کلیات و تعاریف
۳۵۶	گفتار دوم: انواع تهدیدات
۳۵۷	گفتار سوم: پاسخ به تهدیدات
۳۵۸	گفتار چهارم: جستجو و مکان‌یابی
۳۵۸	مبحث پنجم: حمایت از شواهد و دلایل در وضعیت‌های بحرانی
۳۵۸	گفتار اول: کلیات
۳۵۸	گفتار دوم: مسئولیت
۳۵۹	گفتار سوم: انواع دلایل مادی
۳۵۹	گفتار چهارم: سلاح‌های گرم
۳۵۹	گفتار پنجم: گزارش‌های مکتوب
۳۵۹	فصل بیست و دوم: امنیت، کنترل و سرکوب جوانان
۳۶۰	مبحث اول: مرکز کنترل
۳۶۰	مبحث دوم: سیستم‌های ارتباطی
۳۶۰	مبحث سوم: سیستم‌های ایمنی
۳۶۱	مبحث چهارم: بررسی‌های امنیتی
۳۶۲	مبحث پنجم: سیستم‌های امنیتی
۳۶۲	مبحث ششم: بازرسی‌ها
۳۶۴	مبحث هفتم: سرشماری‌ها
۳۶۵	مبحث هشتم: نظارت

قسمت پنجم: بهداشت

بخش اول: اصول راهنما

۳۶۹	فصل اول: خدمات پزشکی
۳۶۹	مبحث اول: کلیات
۳۷۰	مبحث دوم: اخلاق پزشکی
۳۷۲	مبحث سوم: افسران پزشکی
۳۷۳	مبحث چهارم: درمان‌های تخصصی
۳۷۴	مبحث پنجم: خدمات دندانپزشکی
۳۷۴	مبحث ششم: تحقیقات پزشکی

۳۷۴	فصل دوم: امکانات اقامتی و بهداشتی
۳۷۴	مبحث اول: اقامت
۳۷۵	مبحث دوم: لباس و رختخواب
۳۷۶	مبحث سوم: بهداشت فردی
۳۷۷	مبحث سوم: غذا
۳۷۷	فصل چهارم: فعالیت‌های بدنی و ورزش
۳۷۷	فصل پنجم: برنامه‌های کاری
۳۷۸	فصل ششم: گروه‌های خاص
۳۷۸	مبحث اول: زندانیان مجنون و روان پریش
۳۷۹	مبحث دوم: خدمات بهداشتی زنان
۳۷۹	مبحث سوم: خدمات بهداشتی نوجوانان
۳۷۹	گفتار اول: حمایت از سلامتی و رفاه نوجوانان
۳۷۹	گفتار دوم: حمایت در برابر شکنجه
۳۸۰	گفتار سوم: محیط فیزیکی و محل اقامت
۳۸۱	گفتار چهارم: لباس
۳۸۱	گفتار پنجم: غذا
۳۸۱	گفتار ششم: مراقبت‌های پزشکی از نوجوانان
	بخش دوم: سیاست زندان پیشنهادی
۳۸۵	فصل اول: خدمات پزشکی
۳۸۵	مبحث اول: تعاریف
۳۸۵	مبحث دوم: اهداف و اصول راهنما
۳۸۶	مبحث سوم: رضایت آگاهانه و حق امساک
۳۸۶	گفتار اول: کلیات
۳۸۶	گفتار دوم: عدم امکان اخذ رضایت
۳۸۷	گفتار سوم: جوانان
۳۸۷	مبحث چهارم: سطوح مراقبت‌های پزشکی
۳۸۷	گفتار اول: کلیات
۳۸۸	گفتار دوم: درمان‌های خاص
۳۸۹	گفتار سوم: خدمات دندانپزشکی
۳۸۹	گفتار چهارم: مراقبت‌های اورژانسی
۳۹۰	مبحث پنجم: معاینات پزشکی
۳۹۰	مبحث ششم: معاینات خصوصی
۳۹۰	گفتار اول: ملاقات

۳۹۱	گفتار دوم: ملاحظات امنیتی
۳۹۱	گفتار سوم: درخواست‌های استثنائی
۳۹۱	گفتار چهارم: ضوابط معاینات پزشکی خصوصی
۳۹۲	مبحث هفتم: کنترل سرایت بیماری
۳۹۲	گفتار اول: مقدمه
۳۹۲	گفتار دوم: برنامه‌های آموزشی
۳۹۳	گفتار سوم: استقرار یا طبقه بندی در مؤسسه
۳۹۳	گفتار چهارم: واکسیناسیون
۳۹۳	گفتار پنجم: خون و ترشحات بدنی
۳۹۳	گفتار ششم: ابزارهای حمایتی
۳۹۴	مبحث هشتم: کاندوم
۳۹۴	گفتار اول: کلیات
۳۹۴	گفتار دوم: تعریف
۳۹۴	گفتار سوم: محرمانه بودن
۳۹۵	گفتار چهارم: توزیع
۳۹۵	گفتار پنجم: آموزش
۳۹۵	گفتار ششم: قاچاق
۳۹۵	مبحث نهم: آزمایش بیماری‌های واگیردار
۳۹۵	گفتار اول: کلیات
۳۹۶	گفتار دوم: آزمایشات داوطلبانه - زندانیان
۳۹۶	گفتار سوم: آزمایشات داوطلبانه - کارکنان
۳۹۶	گفتار چهارم: مشاوره با زندانی
۳۹۶	مبحث دهم: کارکنان پزشکی
۳۹۶	گفتار اول: صلاحیت‌های حرفه‌ای
۳۹۷	گفتار دوم: خدمات پرستاری
۳۹۷	گفتار سوم: افراد داوطلب
۳۹۸	فصل دوم: ساختار اداری
۳۹۸	مبحث اول: راهنما
۳۹۸	مبحث دوم: دستورالعمل دارویی
۳۹۸	مبحث سوم: سوابق بهداشتی، درمانی
۳۹۹	مبحث چهارم: برنامه تضمین کیفیت
۳۹۹	مبحث پنجم: محرمانه بودن
۳۹۹	گفتار اول: کلیات

۴۰۰	گفتار دوم: گزارشات روانپزشکی
۴۰۰	مبحث ششم: کنترل داروها
۴۰۰	گفتار اول: رویه عملی
۴۰۱	گفتار دوم: دستورالعمل توزیع دارو
۴۰۱	بند اول: تعاریف
۴۰۲	بند دوم: فرآیند توزیع دارو
۴۰۲	بند سوم: داروهای خارج از شمارش
۴۰۲	بند چهارم: ثبت داروها
۴۰۲	بند پنجم: داروهای ضروری
۴۰۳	بند ششم: برچسب اطلاعات
۴۰۳	بند هفتم: بازنگری در دستورالعمل توزیع دارو
۴۰۴	گفتار سوم: داروهای مخدر
۴۰۴	بند اول: اهداف
۴۰۴	بند دوم: مسئولیت‌ها
۴۰۴	بند سوم: کنترل
۴۰۴	بند چهارم: توزیع داروهای کنترل شده
۴۰۴	بند پنجم: توزیع داروهای کنترل نشده
۴۰۵	بند ششم: استفاده کارکنان موسسه
۴۰۵	گفتار چهارم: مصرف شخصی دارو
۴۰۵	بند اول: تعاریف
۴۰۶	بند دوم: اهداف
۴۰۶	بند سوم: داروهای مجاز
۴۰۶	بند چهارم: نقش مدیر بخش خدمات بهداشتی درمانی
۴۰۶	بند پنجم: تغییر داروهای مجاز
۴۰۶	بند ششم: بسته دارو
۴۰۷	بند هفتم: عدم مصرف دارو
۴۰۷	بند هشتم: داروهای قاچاق
۴۰۷	بند نهم: مصرف دارو در دوران مرخصی
۴۰۷	بند دهم: داروهای گران قیمت
۴۰۷	بند یازدهم: تامین باقیمانده داروی تجویز شده
۴۰۷	بند دوازدهم: حفظ سوابق
۴۰۸	بند سیزدهم: فرآیند انتقال
۴۰۸	گفتار پنجم: الگویی برای زمان بندی درمان و توزیع دارو

۴۰۹	مبحث هفتم: تجهیزات و وسایل
۴۰۹	گفتار اول: جعبه کمک‌های اولیه
۴۰۹	بند اول: اهداف
۴۰۹	بند دوم: مسئولیت‌ها
۴۱۰	بند سوم: محتوای جعبه کمک‌های اولیه - الگوی اول
۴۱۰	بند چهارم: محتوای جعبه کمک‌های اولیه - الگوی دوم
۴۱۰	بند پنجم: نظارت
۴۱۱	مبحث هشتم: جستجوی سوابق
۴۱۱	مبحث نهم: اعمال محدودیت
۴۱۲	مبحث دهم: برنامه‌های آموزشی
۴۱۲	مبحث یازدهم: آسیب‌ها
۴۱۲	گفتار اول: گزارش آسیب‌های وارده به کارمندان و بیماری‌های حرفه‌ای آنان
۴۱۳	بند اول: کلیات
۴۱۳	بند دوم: فرآیند گزارش‌دهی
۴۱۴	بند سوم: فرآیند تحقیقات
۴۱۵	گفتار دوم: گزارش آسیب‌های زندانیان
۴۱۵	بند اول: گزارش آسیب
۴۱۵	بند دوم: جزئیات آسیب
۴۱۵	بند سوم: توضیحات افسر ارشد و افسر پزشکی
۴۱۵	بند چهارم: توضیحات رئیس زندان
۴۱۶	بند پنجم: رونوشت‌های گزارش
۴۱۶	بند ششم: اعلام موضوع
۴۱۶	گفتار سوم: هیئت بررسی کننده آسیب‌های وارده به زندانی
۴۱۶	بند اول: اعضا
۴۱۶	بند دوم: تحقیقات الزامی
۴۱۷	بند سوم: احتمالات پزشکی
۴۱۷	بند چهارم: اظهاریه زندانی
۴۱۷	بند پنجم: شاهدان حادثه
۴۱۷	گفتار چهارم: نحوه عمل هیئت بررسی کننده
۴۱۷	بند اول: سوابق عملکرد
۴۱۸	بند دوم: رئیس هیئت بررسی کننده
۴۱۸	فصل سوم: امکانات اقامتی و بهداشتی
۴۱۸	مبحث اول: کلیات

۴۱۸	مبحث دوم: سلول‌ها
۴۱۹	مبحث سوم: رختخواب - الگوی کاری برای تعویض ملانه‌ها
۴۱۹	مبحث چهارم: مواد ضد عفونی کننده
۴۱۹	گفتار اول: هدف
۴۱۹	گفتار دوم: شدت تأثیر
۴۲۰	گفتار سوم: توزیع
۴۲۱	گفتار چهارم: آموزش
۴۲۱	گفتار پنجم: مقدار مجاز
۴۲۱	گفتار ششم: کمک‌های اولیه
۴۲۲	گفتار هفتم: محل عرضه مرکزی
۴۲۲	گفتار هشتم: اعلانات نصب شده
۴۲۲	فصل چهارم: خدمات تغذیه‌ای
۴۲۲	مبحث اول: کیفیت غذا
۴۲۲	مبحث دوم: برنامه غذایی
۴۲۳	مبحث سوم: جوانان زندانی
۴۲۳	مبحث چهارم: کارکنان خدمات تغذیه‌ای
۴۲۳	مبحث پنجم: غذا خوری‌ها
۴۲۳	مبحث ششم: بازرسی
۴۲۳	مبحث هفتم: تدابیر بهداشتی
۴۲۴	مبحث هشتم: تجهیزات ایمنی و اطفای حریق
۴۲۴	مبحث نهم: غذای زندانیان
۴۲۴	گفتار اول: الگویی برای زمان بندی وعده‌های غذایی
۴۲۵	مبحث دهم: غذای افسران
۴۲۵	مبحث یازدهم: کنترل بهداشتی
۴۲۵	مبحث دوازدهم: بازرسی‌ها
۴۲۵	گفتار اول: بازرسی‌های روزانه
۴۲۶	گفتار دوم: بازرسی‌های سالانه
۴۲۶	مبحث سیزدهم: مسئولیت‌های کارکنان
۴۲۶	گفتار اول: برنامه‌های راهنمایی
۴۲۶	گفتار دوم: کارکنان نوبت عصر
۴۲۷	مبحث چهاردهم: اعتصاب غذای زندانی
۴۲۷	گفتار اول: تعریف
۴۲۷	گفتار دوم: حق اعتصاب غذا

۴۲۷	گفتار سوم: جواز اعتصاب غذا
۴۲۸	گفتار چهارم: اعلام موضوع
۴۲۹	گفتار پنجم: نظارت
۴۲۹	گفتار ششم: انتقال
۴۲۹	گفتار هفتم: نگهداری سوابق
۴۳۰	فصل پنجم: تفریحات سالم و ورزش
۴۳۰	مبحث اول: محیط فیزیکی
۴۳۰	فصل ششم: رفتار با گروه‌های خاص
۴۳۰	مبحث اول: زندانیان دارای جنون و اختلافات روانی
۴۳۰	گفتار اول: هدف
۴۳۱	گفتار دوم: مشاوره
۴۳۱	گفتار سوم: تصمیم‌گیری
۴۳۱	گفتار چهارم: انتقال
۴۳۲	گفتار پنجم: کمیته بهداشت روان
۴۳۲	بند اول: هدف
۴۳۲	بند دوم: ترکیب کمیته
۴۳۲	بند سوم: جلسات
۴۳۲	بند چهارم: وظایف
۴۳۲	بند پنجم: ارزیابی
۴۳۳	مبحث دوم: زندانیان دو جنسی
۴۳۳	گفتار اول: مقدمه
۴۳۴	گفتار دوم: پذیرش جدید
۴۳۴	گفتار سوم: پذیرش مجدد
۴۳۴	گفتار چهارم: درمان
۴۳۵	گفتار پنجم: ممانعت از ارزیابی پزشکی
۴۳۵	گفتار ششم: رویه ارزیابی پزشکی
۴۳۵	گفتار هفتم: معیار استقرار
۴۳۵	مبحث سوم: زندانیان متمایل به خودکشی و دارای تجربه اقدام به خودکشی
۴۳۵	گفتار اول: هدف
۴۳۶	گفتار دوم: کلیات
۴۳۶	گفتار سوم: شناسایی زندانیان خودکشی‌گرا
۴۳۷	گفتار چهارم: زندانیان در خطر
۴۳۸	گفتار پنجم: منابع اطلاعاتی

۴۳۹	گفتار ششم: مسئولیت‌های کارکنان
۴۳۹	گفتار هفتم: مسئولیت‌های افسر موظف
۴۴۰	گفتار هشتم: آگاه‌سازی
۴۴۰	گفتار نهم: مداخله
۴۴۱	گفتار دهم: پیگیری
۴۴۲	گفتار یازدهم: اقدامات پیشگیرانه
۴۴۲	گفتار دوازدهم: انتقال زندانیان در خطر
۴۴۲	گفتار سیزدهم: فرآیند آزادی زندانیان خودکشی‌گرا
۴۴۳	گفتار چهاردهم: پیشامدهای غیر مترقبه
۴۴۴	گفتار پانزدهم: اقدامات اضطراری در خصوص به دار آویختن
۴۴۴	گفتار شانزدهم: اقدامات در خصوص رگ زنی
۴۴۵	گفتار هفدهم: اقدامات اضطراری در خصوص خوردن سم
۴۴۵	گفتار هیجدهم: خدمات پزشکی اجتماعی
۴۴۵	مبحث چهارم: خدمات بهداشت زنان
۴۴۵	مبحث پنجم: بهداشت نوجوانان

قسمت ششم: امور انضباطی

بخش اول: اصول راهنما

۴۵۱	فصل اول: کلیات
۴۵۱	فصل دوم: محدودیت‌های اقدامات انضباطی
۴۵۱	مبحث اول: مراجع صلاحیت‌دار قانونی برای اعمال تدابیر انضباطی
۴۵۲	مبحث دوم: شکنجه - تعاریف
۴۵۲	مبحث سوم: ممنوعیت شکنجه به عنوان شکلی از مجازات
۴۵۲	مبحث چهارم: مسئولیت دولت
۴۵۲	مبحث پنجم: وظایف کارکنان مؤسسه
۴۵۲	مبحث ششم: سایر اشکال مجازات
۴۵۳	مبحث هفتم: حقوق زندانی در طی فرآیندهای انضباطی
۴۵۳	گفتار اول: حق مطلع شدن از اتهام و ارائه دفاع
۴۵۴	گفتار دوم: حق شکایت و رسیدگی به شکایت
۴۵۴	گفتار سوم: حق جبران
۴۵۴	گفتار چهارم: ممنوعیت استفاده از دلایل به دست آمده تحت شکنجه
۴۵۴	مبحث هشتم: ممنوعیت به کارگیری زندانیان در امور انضباطی

۴۵۵	مبحث نهم: معیارهای انضباطی ناظر بر نوجوانان
بخش دوم: سیاست زندان پیشنهادی	
۴۵۷	فصل اول: هدف نظام انضباطی
۴۵۷	فصل دوم: انتشار قواعد و مقررات
۴۵۷	فصل سوم: بزه‌های انضباطی
۴۵۸	فصل چهارم: فرآیندهای رسیدگی انضباطی
۴۵۸	مبحث اول: حل و فصل غیر رسمی
۴۵۹	مبحث دوم: تعهدات انضباطی
۴۵۹	مبحث سوم: گزارشات مربوط به بزه
۴۵۹	گفتار اول: هدف
۴۵۹	گفتار دوم: مسئولیت
۴۵۹	گفتار سوم: گزارش
۴۶۰	گفتار چهارم: مسئولیت‌های سرپرست
۴۶۰	بند اول: محتوای گزارش
۴۶۱	مبحث چهارم: افسر رسیدگی کننده
۴۶۱	گفتار اول: کلیات
۴۶۱	گفتار دوم: مسئولیت‌های افسر رسیدگی کننده
۴۶۱	مبحث پنجم: تبیین بزه
۴۶۲	مبحث ششم: ابلاغ به زندانی
۴۶۲	فصل ششم: رسیدگی انضباطی
۴۶۲	مبحث اول: مرجع رسیدگی کننده
۴۶۲	مبحث دوم: دستورالعمل‌های راهنمای هیئت تصمیم‌گیری
۴۶۳	مبحث سوم: ساختار و محدوده عمل هیئت تصمیم‌گیری
۴۶۳	مبحث چهارم: مهلت زمانی رسیدگی
۴۶۳	مبحث پنجم: کمک به زندانی
۴۶۴	مبحث ششم: مشارکت زندانی
۴۶۴	مبحث هفتم: ترکیب هیئت انضباطی
۴۶۵	مبحث هشتم: مراحل رسیدگی
۴۶۶	مبحث نهم: نتیجه‌گیری
۴۶۶	مبحث دهم: اتخاذ تصمیم
۴۶۷	فصل ششم: بازنگری در تصمیم هیئت
۴۶۷	مبحث اول: کلیات
۴۶۸	مبحث دوم: اعلان نتیجه رسیدگی

۴۶۸	مبحث سوم: نگهداری پرونده
۴۶۸	فصل هفتم: سرپیچی از تعهدات
۴۶۹	فصل هشتم: رویه‌های تجدید نظر خواهی
۴۶۹	فصل نهم: جداسازی
۴۶۹	مبحث اول: تعریف
۴۶۹	مبحث دوم: اهداف سیاست جداسازی
۴۶۹	مبحث سوم: واحد جداسازی
۴۶۹	گفتار اول: محیط فیزیکی
۴۶۹	گفتار دوم: حقوق زندانی در طول دوران جداسازی
۴۷۱	مبحث چهارم: دفترهای یادداشت
۴۷۳	مبحث پنجم: امنیت در برابر آتش و تخلیه زندانیان اسناد حقوق بشری